

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Szczegółowe warunki i sposób oceniania przedmiotowego uczniów

II etap edukacyjny obejmujący oddziały IV–VII

Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II

w Waplewie

z plastyki

I. Ogólne warunki i sposób oceniania

1. Szkoła ma spójne zasady oceniania osiągnięć uczniów.
2. Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne i roczne oraz końcowe.
3. Ocenianie ma charakter ciągły, a stopnie wystawiane są systematycznie, zgodnie ze szczegółowymi warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego uczniów określonymi w statucie szkoły.
4. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności.
5. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy.
6. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

II. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia

1. Osiągnięcia ucznia sprawdzane są za pomocą metod oraz narzędzi skonstruowanych z zachowaniem obiektywizmu, trafności i rzetelności.
2. Ustala się metody oraz narzędzia sprawdzania i oceniania określone w poniższej tabeli:

L.p.	METODY	NARZĘDZIA
1)	sprawdzanie ustne:	a) pogadanka sprawdzająca, b) odpytywanie, c) testy ustne, d) prezentacje uczniowskie,
2)	projekty i badania uczniowskie:	a) projekty zespołowe, b) obserwacje, c) portfolio ucznia;

3. Uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy oceny za wykonaną pracę. Ocena wpisywana jest do dziennika, jeżeli jest wyższa od oceny poprawianej.
4. Czas, w jakim ocena powinna być poprawiona, ustalony będzie przez nauczyciela przedmiotu, nie może on być jednak dłuższy niż dwa tygodnie od otrzymania oceny.
5. Formy poprawy oceny:
 - 1) ustna;
 - 2) praktyczna
6. Jeżeli uczeń nie oddał pracy plastycznej z powodu nieobecności:
 - 1) tylko w tym dniu – zalicza lub przynosi na najbliższą lekcję, na której jest obecny;
 - 2) krótszej niż tydzień – zalicza lub przynosi w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły;
 - 3) dłuższej niż tydzień – zalicza lub przynosi w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły;
 - 4) spowodowanej długotrwałą chorobą lub sytuacją losową – zalicza lub przynosi w terminie ustalonym z nauczycielem;

- 5) nie umówił się na jej zaliczenie w wyżej wymienionych terminach, zalicza lub przynosi na pierwszej lekcji, na której jest obecny po ich upłynięciu.
7. Uczeń może poprawiać ocenę lub zaliczyć na której nie był obecny, tylko na tym przedmiocie, którego ocena/nieobecność dotyczy lub po ukończeniu zajęć lekcyjnych.
8. Uczeń uzupełnia materiał z zajęć edukacyjnych w przypadku nieobecności:
- 1) jednodniowej – na następną lekcję z danych zajęć edukacyjnych;
 - 2) krótszej niż tydzień – w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły;
 - 3) dłuższej niż tydzień – w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły;
 - 4) spowodowanej długotrwałą chorobą lub sytuacją losową – w terminie ustalonym z nauczycielem.
9. Uczeń ma prawo na początku zajęć, zgłosić nieprzygotowanie do lekcji raz w ciągu półrocza.
10. Za nieprzygotowanie do lekcji rozumie się:
- 1) brak pracy domowej - oznaczenie w dzienniku „bz”;
 - 2) brak uczniowskiego wyposażenia (np. podręcznika, zeszytu, przyborów potrzebnych do wykonania danej pracy) - oznaczenie w dzienniku „npw”;
 - 3) nieopanowanie wiadomości i umiejętności z poprzedniej lekcji – oznaczenie w dzienniku „np”.
11. W przypadku:
- 1) pkt. 10 lit. 1-2, nieprzygotowanie, w sytuacjach powtarzających się, zależnych od ucznia, a uniemożliwiających prowadzenie procesu nauczania – uczenia się wpływa na obniżenie oceny zachowania;
 - 2) pkt. 10 lit. 3, uczeń za każde kolejne nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną.
12. W klasach czwartych na początku roku szkolnego stosuje się czterotygodniowy okres „ochronny” (bez sprawdzianów i ocen niedostatecznych).
13. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, ustala się w stopniach według następującej skali:

- 1) Stopień celujący 6;
 - 2) Stopień bardzo dobry 5;
 - 3) Stopień dobry 4;
 - 4) Stopień dostateczny 3;
 - 5) Stopień dopuszczający 2;
 - 6) Stopień niedostateczny 1;
- z zastrzeżeniem § 51 statutu szkoły.

14. Ogólne wymagania edukacyjne:

- 1) **stopień celujący** otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę,
 - b) samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia,
 - c) jest kreatywny, oryginalnie rozwiązuje problemy,
 - d) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych oraz konkursach artystycznych,
 - e) jest laureatem w ramach konkursu przedmiotowego organizowanego przez KO;
- 2) **stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował bardzo dobrze wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę,
 - b) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami; rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte podstawą programową i programem nauczania,

- c) potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo - skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w programie,
 - d) rozwiązuje problemy i zadania dodatkowo stawiane przez nauczyciela,
 - e) potrafi łączyć wiedzę z kilku przedmiotów przy rozwiązywaniu zadania;
- 3) **stopień dobry** otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone podstawą programową nauczania w danej klasie,
 - b) w ciągu trwania roku szkolnego (półrocza) wykazuje się odpowiedzialnym stosunkiem do przedmiotu;
- 4) **stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone podstawą programową, które są konieczne do dalszego kształcenia,
 - b) rozwiązuje i wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe, o średnim stopniu trudności;
- 5) **stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:
- a) posiada braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
 - b) wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe, o niewielkim stopniu trudności;
- 6) **Stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
- a) nie opanował typowych wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, które są konieczne do dalszego kształcenia,
 - b) nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela.
15. Przy ustalaniu oceny z plastyki bierze się pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.
16. Przy ustalaniu śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej nauczyciel może brać pod uwagę średnią ważoną ocen, zgodnie z ustalonymi w szkole wagami ocen kategoriach.
- 1) ustala się następujące wagi ocen w głównych kategoriach, spójnych dla wszystkich zajęć edukacyjnych:
- a) Praca klasowa – waga 10,
 - b) Sprawdzian – waga 8,
 - c) Odpowiedź ustna – waga 6,
 - d) Kartkówka – waga 6,
 - e) Praca na lekcji – waga 3,
 - f) Praca domowa – waga 3,
 - g) Przygotowanie do lekcji – waga 3;
- 2) ustala się następujące wagi ocen uwzględniające specyfikę zajęć edukacyjnych z plastyki:
- a) Aktywność artystyczna – waga 6
- 3) nauczyciel może oceniać osiągnięcia ucznia stosując znaki „+”, przy czym ustala się, że konwertując plusy otrzymane za poszczególne aktywności:
- a) 5 „+” jest równoważne z oceną określoną stopniem 6,

III. Informowanie o poziomie i postępach w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności

1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców/opiekunów prawnych o:
 - 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
 - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów określonych w pkt. 1;
 - 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.
2. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.

3. Nauczyciel ocenione prace plastyczne udostępnia uczniom w terminie nie dłuższym niż 14 dni od wykonania, w wyjątkowych okolicznościach na najbliższych zajęciach.
4. Ocenione prace uczniów przekazuje się do wglądu uczniom, w czasie zajęć edukacyjnych, na których nauczyciel omawia je z odwołaniem do zakresu treści, które obejmowała praca, ze wskazaniem pozytywnych rozwiązań oraz trudności, na które napotkali uczniowie oraz udzieleniu wskazówek w jaki sposób poprawić swoją pracę i w jaki sposób należy dalej pracować, aby pokonać trudności.
5. Dla ucznia nieobecnego na zajęciach edukacyjnych, w czasie którym nauczyciel udostępnił ocenione prace wszystkim obecnym uczniom w danej klasie, obowiązkiem nauczyciela jest udostępnienie uczniowi ocenionej pracy w czasie najbliższych zajęć edukacyjnych, na których uczeń będzie obecny i krótkie jej omówienie z uczniem.
6. Uzyskane przez ucznia oceny wpisywane są do dziennika lekcyjnego.
7. Na prośbę ucznia lub jego rodziców nauczyciel powinien uzasadnić ustaloną ocenę.
8. Uzasadnienie to powinno nastąpić w formie indywidualnego spotkania w terminie najkrótszym po wniesieniu prośby.
9. Uzasadniając ocenę nauczyciel ma obowiązek:
 - 1) przekazać uczniowi informację o tym, co zrobił dobrze, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia;
10. Na miesiąc przed rocznym/śródrocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel zobowiązany jest poinformować ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych o przewidywanych dla niego rocznych/śródrocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
11. Jeżeli uczeń lub jego rodzice nie zgadzają się z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną, z którą zostali zapoznani, a uczeń chciałby uzyskać wyższą ocenę niż przewidywana, możliwe jest złożenie wniosku o sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia na zasadach określonych w § 64 statutu szkoły.
12. Śródroczne oceny klasyfikacyjne przekazywane są rodzicom na zebraniu w formie pisemnego zestawienia opatrzonego podpisem wychowawcy.

IV. Ogólne wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych rocznych/śródrocznych ocen klasyfikacyjnych

Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę celującą.

Uczeń:

- wykazuje szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi,
- uzasadnia swoje upodobania estetyczne,
- ciekawie opowiada o zabytkach swojego regionu,
- kolekcjonuje reprodukcje dzieł plastycznych i książki o sztuce,
- wykazuje znajomość literatury przedmiotu wykraczająca poza materiał omawiany na lekcjach,
- orientuje się w wydarzeniach plastycznych odbywających się w kraju i na świecie (wystawy, konkursy, biennale),
- uczęszcza do galerii, muzeów itp.,
- wymienia nazwiska wybitnych artystów działających w jego miejscowości lub regionie,
- ocenia znaczenie twórczości wybranego artysty i jego zasługi dla środowiska lokalnego, regionu, kraju, świata,
- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza treści wymienione w programie nauczania,
- bierze czynny udział w zajęciach plastycznych,

- wykonuje prace dodatkowe będące uzupełnieniem treści poznanych na lekcji (opracowuje referaty traktujące o zagadnieniach poruszanych w literaturze przedmiotu, wykonuje pomoce dydaktyczne itp.),
- wykorzystuje zdobytą wiedzę teoretyczną w pozalekcyjnych działaniach plastycznych
- aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły (gazetki szkolne, dekoracje okolicznościowe) i regionu,
- zdobywa nagrody na konkursach plastycznych,
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy (nowatorska forma, wzbogacona materiałem ilustracyjnym i teoretycznym),
- przygotowuje się systematycznie do zajęć,
- utrzymuje wzorowy porządek na swoim stanowisku pracy, zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,
- przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę bardzo dobrą (zakres rozszerzony)

- dyskutuje na temat roli sztuki w życiu człowieka,
- wymienia nazwiska najwybitniejszych artystów polskich i zagranicznych (malarzy, rzeźbiarzy, architektów),
- zdobywa z różnych źródeł (Internet, lokalna prasa, dostępne książki) informacje na temat artystów tworzących w regionie,
- wymienia placówki kultury znajdujące się w rodzinnej miejscowości lub najbliższej okolicy oraz wyjaśnia, czym się one zajmują,
- omawia rolę muzeów w procesie edukacji społeczeństwa,
- wykazuje się rozległą wiedzą na temat polskich zabytków,
- rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury,
- określa funkcje wybranych dzieł oraz wskazuje cechy wyróżniające je spośród innych tekstów kultury z danej epoki,
- posługuje się w swoich wypowiedziach podstawowymi terminami z poszczególnych dziedzin sztuki,
- bierze aktywny udział w dyskusji dotyczącej podobieństw i różnic między poszczególnymi dziedzinami sztuki,
- porównuje wybrane dzieła plastyczne pod kątem użytych w nich środków wyrazu plastycznego,
- opisuje (w oparciu o przekazy ludowe) tradycje podtrzymywane w swoim regionie,
- wylicza różnice między malarstwem realistycznym a malarstwem abstrakcyjnym,
- opowiada o wybranej zabytkowej budowli wzornictwa przemysłowego,
- korzysta z przekazów medialnych oraz wykorzystuje zawarte w nich informacje w swojej działalności twórczej,
- przestrzega praw autorskich,
- potrafi właściwie wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną we własnej twórczości,
- operuje sprawnie wybraną techniką plastyczną,
- wykonuje oryginalne i pomysłowe prace zgodne z podanym tematem,
- wybiera technikę odpowiednią dla najlepszego wyrażenia tematu i analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych,
- tworzy prace, ujawniając bogatą wyobraźnię i zręcznie wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne oraz fakturę podłoża,

- realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, stosując m.in. narzędzia i wytwory multimedialne,
- posługuje się biegle poszczególnymi środkami wyrazu plastycznego,
- dokonuje ekspresji uczuć i nastrojów w pracy plastycznej za pomocą odpowiednio dobranych środków plastycznych,
- bierze udział w konkursach plastycznych przeprowadzanych na terenie szkoły lub poza nią,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie,
- jest aktywny podczas lekcji, z zaangażowaniem dyskutuje o prezentowanych obiektach,
- organizuje swoje miejsce pracy, przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,
- efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą,
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,
- przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dobrą (zakres rozszerzony)

Uczeń:

- określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu,
- podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych ,
- wymienia najszlachetniejsze polskie zabytki i dzieła sztuki oraz zabytki znajdujące się w regionie,
- analizuje i interpretuje wybrane dzieła sztuki, stosując wiedzę zdobytą podczas lekcji,
- wskazuje najbliższy skansen,
- omawia wybrane tradycje i symbole związane ze Świątami Bożego Narodzenia oraz Wielkanocą,
- charakteryzuje poszczególne dziedziny sztuki,
- wymienia cechy poszczególnych rodzajów kompozycji,
- tłumaczy znaczenie poznanych terminów plastycznych, uzupełniając swoje definicje przykładami dzieł sztuki,
- omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka,
- rozróżnia rodzaje malarstwa ze względu na przedstawioną tematykę (portret, pejzaż, martwa natura, malarstwo historyczne, rodzajowe itp.),
- wymienia podobieństwa między techniką malarską a techniką fotograficzną,
- stosuje elementy wiedzy teoretycznej w ćwiczeniach praktycznych,
- wyjaśnia, w jaki sposób ukazać światłocien na rysunku,
- dobiera narzędzi i podłoża w zależności od charakteru i tematu wykonywanej pracy plastycznej,
- posługuje się właściwie przyborami i narzędziami plastycznymi,
- porównuje środki wyrazu plastycznego zastosowane w dwóch wybranych dziełach malarskich zaprezentowanych na reprodukcjach,
- wykorzystuje dany rodzaj kompozycji oraz wybraną technikę plastyczną podczas tworzenia ilustracji,
- omawia wybrany obraz pod kątem zastosowanego rodzaju kompozycji,
- tłumaczy, na czym polega perspektywa przedstawiona na obrazie,
- dobiera rodzaj perspektywy do tematu wykonywanej pracy, wykorzystując w praktyce wiedzę teoretyczną,
- realizuje proste projekty w dziedzinie sztuki użytkowej,
- wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym,
- określa rolę środków wyrazu, które zastosował w pracy plastycznej,
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy,

- zachowuje koncentrację podczas lekcji,
- uczestniczy aktywnie w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów,
- organizuje poprawnie swoje miejsce pracy oraz przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,
- efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą,
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,
- przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dostateczną (zakres podstawowy):

Uczeń:

- określa rolę elementów plastycznych swoim najbliższym otoczeniu,
- wskazuje miejsca w regionie, w którym można obejrzeć dzieła plastyczne,
- wymienia najszlachetniejsze polskie zabytki oraz zabytki znajdujące się w regionie,
- podaje przykłady dziedzin sztuki uprawianych przez twórców ludowych oraz wykorzystywanych przez tych artystów technik plastycznych,
- wyjaśnia znaczenie wybranych tradycji symboli związanych ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą,
- opisuje elementy dzieła plastycznego,
- tłumaczy znaczenie omówionych na lekcji terminów plastycznych,
- wymienia poznane podczas lekcji dziedziny sztuki,
- wyjaśnia najważniejsze podziały barw,
- rozpoznaje rodzaj kompozycji wykorzystanej w wybranych dziełach przedstawionych na reprodukcjach,
- podaje najważniejsze cechy wybranych perspektyw malarskich,
- dokonuje podziału architektury ze względu na jej funkcje,
- wskazuje wytwory wzornictwa przemysłowego najbliższym otoczeniu,
- projektuje przedmioty codziennego użytku,
- podaje funkcje wybranych środków masowego przekazu (telewizja, Internet),
- przedstawia obiekty na płaszczyźnie i w przestrzeni, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego,
- stosuje w działaniach artystycznych różne narzędzia i podłoża,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- uczestniczy w dyskusjach o prezentowanych obiektach po zachęcie ze strony nauczyciela,
- stosuje się do zasad organizacji pracy,
- przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,
- aktywnie pracuje w grupie,
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,
- przestrzega zasad BHP podczas działań plastycznych.

Spełnieni wymagań pozwala postawić ocenę dopuszczającą (zakres podstawowy)

Z pomocą nauczyciela uczeń:

- wymienia placówki działające na rzecz kultury,
- tłumaczy zasady zachowania się w muzeum,
- wskazuje zabytki znajdujące się w regionie,
- podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych,

- opisuje tradycje i symbole związane ze Świętami Bożego Narodzenia oraz Wielkanocą,
- uzyskuje barwy pochodne, wykorzystując barwy podstawowe,
- wskazuje podstawowe narzędzia pracy plastyka i wykorzystuje je w minimalnym stopniu w swoich działaniach,
- wykonuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,
stara się przestrzegać zasad BHP podczas działań na lekcji.

V. Szczegółowe wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych ocen bieżących.

Klasa IV

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Zaproszenie do sztuki		
1. O wyobraźni, naśladowaniu rzeczywistości i zabawie. Artyści malują to, co lubią. / „Ludzie, rośliny i zwierzęta w ogrodzie sztuki”	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie znaczenia sztuki dla człowieka, znajomość wybranych tematów dzieł sztuki, dziedzin plastyki i znaczenia wyobraźni w tworzeniu • tworzenie barwnej, uproszczonej kompozycji plastycznej na dowolny temat o małej ilości elementów, niewielkiej oryginalności, stosowanie prostych form do uzupełnienia pracy kolażem 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie znaczenia sztuki dla artysty, znajomość roli artysty, różnorodnych tematów dzieł sztuki, dziedzin plastyki, określanie znaczenia wyobraźni w tworzeniu, wskazywanie i opisywanie dzieł opartych na odtwarzaniu rzeczywistości oraz grze wyobraźni • tworzenie wieloelementowej kompozycji na dowolny temat, kreatywność, pomysłowość w ujęciu tematu, kompozycji, stosowaniu ciekawych zestawień kolorów, wzbogacanie pracy poprzez stosowanie ciekawych form plastycznych wykonanych techniką kolażu • tworzenie oryginalnego autoportretu
O kresce i o rysowaniu		
2. Jak pracuje artysta? / „Wśród gałązek, krzewów i pajęczyn”	<ul style="list-style-type: none"> • wskazywanie prostych rzeczy w naturze przypominających kreskę • określanie związku używanego narzędzia z różnorodnością uzyskiwanych kresek w rysunku na podstawie własnej twórczości i wybranego dzieła plastycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość wielu różnych rzeczy przypominających kreskę w naturze • określanie wpływu używanego narzędzia na tworzenie różnorodnych kresek w rysunku, określanie charakteru kresek we własnych pracach i opisywanie ich w różnych poznanych dziełach plastycznych

<p>3. Teatr cieni. / „O kocie i jego wąsach – zwierzęta domowe i dzikie” lub „W gospodarstwie wiejskim, ogrodzie zoologicznym i cyrku”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość pojęcia konturu, narysowanie określonych przedmiotów za pomocą rysunku konturowego • wskazywanie konturu w wybranym dziele plastycznym • komponowanie prostej, typowej pracy plastycznej na określony temat, posługiwanie się konturem, kreską wykonaną różnymi narzędziami, umieszczenie niewielkiej ilości elementów w kompozycji • znajomość wybranych cech przedstawianych zwierząt i ich otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość pojęcia konturu, rozumienie abstrakcyjnego charakteru tego pojęcia, określanie konturów różnorodnych przedmiotów, szkicowanie konturów różnymi narzędziami • wskazywanie różnorodnego sposobu posługiwania się konturem przez artystów • komponowanie wieloelementowej, oryginalnej i nietypowej kompozycji plastycznej na zadany temat, posługiwanie się konturem, ciekawą kreską wykonaną różnymi narzędziami • inspirowanie się naturą, oddawanie najbardziej charakterystycznych cech zwierząt i ich otoczenia w pracy plastycznej • posługiwanie się konturem wycinając sylwetek zwierząt, poprzedzone obserwacją • charakterystycznych cech określonych gatunków
<p>4. Kreska jako środek wyrazu artystycznego. / „Wielkie ryby w oceanie”, „Domy w tajemniczym miasteczku” albo „Kreski przedstawiają to czego nie widać”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie napisu za pomocą kreski, którego forma w luźny sposób nawiązuje do przekazywanych treści • rozumienie znaczenia kreski jako środka artystycznego wyrazu nadającego pracom różny charakter, porównywanie dwóch dzieł o zróżnicowanej formie • tworzenie za pomocą kreski wybranymi narzędziami prostej kompozycji pokazującej kreskę jako środek wyrazu artystycznego, który wpływa na zróżnicowany charakter pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie oryginalnego napisu za pomocą kreski, którego forma w trafny sposób oddaje przekazywane treści • rozumienie znaczenia kreski jako środka artystycznego wyrazu nadającego pracom różny charakter, np. nastój, porównywanie kresek w kilku wybranych dziełach plastycznych • tworzenie za pomocą kreski wybranymi narzędziami oryginalnej, wieloelementowej kompozycji pokazującej kreskę jako środek wyrazu artystycznego, który wpływa na zróżnicowany charakter pracy
<p>O grafice i o powielaniu</p>		

<p>5. Ślady przedmiotów, ślady różnych materiałów. / Kompozycja abstrakcyjna lub dowolna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość pojęcia grafiki jako dziedziny sztuki i grafika jako twórcy • rozumienie odbijania matrycy jako sposobu powstawania odbitek • znajomość reprodukcji przynajmniej dwóch dzieł graficznych, określanie kreski jako środka wyrazu w grafice • odbijanie różnych materiałów mogących budować matrycę • tworzenie matrycy z przynajmniej dwóch rodzajów materiałów o zróżnicowanej powierzchni • wykonywanie odbitki z samodzielnie przygotowanej matrycy (płytki) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość i definiowanie pojęcia grafiki jako dziedziny sztuki i grafika jako twórcy • rozumienie odbijania matrycy (powielenia) jako sposobu powstawania odbitek • wyjaśnianie sposobu powstawania różnorodnych dzieł graficznych na skutek odbijania płyt z różnych materiałów, używania różnych narzędzi do wykonania płyt, odbijania ich pod prasą graficzną • opisywanie kilku różnych dzieł graficznych, wskazywanie różnorodnie zastosowanej kreski jako zasadniczego środka wyrazu artystycznego w grafice • odbijanie różnorodnych powierzchni w celu tworzenia ciekawych odbitek • tworzenie matrycy z ciekawej kompozycji kilku rodzajów materiałów o zróżnicowanej powierzchni • staranne wykonywanie odbitki • z samodzielnie przygotowanej matrycy (płytki)
<p>6. Frotaż (przecierka). / „Kompozycja w kole” lub „Smoki i dinozaury”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie frotażu jako techniki graficznej, rozumienie, na czym polega technika frotażu • znajomość wybranego dzieła powstałego techniką frotażu • wykonanie matrycy i odbitki do frotażu o zaplanowanej, prostej kompozycji • wykonywanie frotażu z dowolnej matrycy, powstałej z materiału • o chropowatej powierzchni 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie i omawianie specyfiki frotażu jako techniki graficznej, omawianie, na czym polega tworzenie matrycy i odbitki techniką frotażu • znajomość i opisywanie kilku wybranych dzieł wykonanych techniką frotażu • wykonanie ciekawie zakomponowanej matrycy i odbitki techniką frotażu • wykonywanie ciekawego frotażu (czarno-białego lub barwnego) z dowolnej matrycy lub wykorzystywanie nietypowego materiału do wykonania frotażu
<p>7. Druk płaski z niespodzianką. Monotypia. / „Na scenie – występ, koncert, przedstawienie” lub „Kolorowy deszcz, kolorowy wiatr”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość grafiki, dwuetapowego sposobu powstawania dzieł w grafice • orientacyjne określanie specyfiki druku płaskiego, rozpoznawanie monotypii jako grafiki jednej odbitki • dokonywanie prostych porównań między drukiem wypukłym, wklęsłym i płaskim w grafice • krótkie, uproszczone opisywanie dzieł graficznych wykonywanych techniką druku płaskiego i innymi technikami • wykonywanie uproszczonej kompozycji monotypii barwnej opartej na plamie malarskiej lub monotypii graficznej opartej na kresce, schematyczne podejście do tematu 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość grafiki, dwuetapowego sposobu powstawania dzieł w grafice • dokładne określanie specyfiki druku płaskiego, dokładne określanie charakteru monotypii jako grafiki jednej odbitki • dokonywanie wielu porównań między drukiem wypukłym, wklęsłym i płaskim (określanie technik, materiałów, narzędzi, wyglądu odbitek) • ciekawe, rozbudowane omawianie, opisywanie dzieł graficznych wykonanych różnymi technikami, w tym druku płaskiego – monotypii • wykonywanie ciekawej, oryginalnej monotypii malarskiej (barwnej) lub opartej na kresce monotypii graficznej, ciekawe ukazanie tematu

O barwie i malowaniu

<p>8. Jak technika, przybory malar- skie i podłoża zmieniają obrazy? / „W dżungli” lub „W lesie”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie malarstwa jako dziedziny plastyki, malarza jako twórcy, obrazów, dzieł malarskich, wybranych technik i narzędzi • określanie kreski i barwy jako zasadniczych środków wyrazu wykorzystywanych w malarstwie • opisywanie barw i kresek w wybranym obrazie • orientacyjne określanie cech pejzażu jako tematu malarstwa • tworzenie techniką mieszaną prostej, typowej kompozycji malarskiej inspirowanej naturą 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie, definiowanie malarstwa jako dziedziny plastyki, malarza jako twórcy, obrazów jako dzieł malarskich, wybranych technik (malarstwa akwarelowego, olejnego, mozaiki, witrażu, kolażu) i narzędzi • dokładne określanie kreski i barwy jako zasadniczych środków wyrazu wykorzystywanych w malarstwie • trafne opisywanie barw i kresek w kilku wybranych obrazach • dokładne określanie rodzajów pejzaży i cech pejzażu jako tematu malarstwa • tworzenie oryginalnej, złożonej, wieloelementowej kompozycji malarskiej inspirowanej naturą, wykorzystywanie możliwości różnych technik w pracy plastycznej
<p>9. Barwy czyste – podstawowe i pochodne. / „Tęczowy ogród” lub „Rajski ptak”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie barw podstawowych i pochodnych oraz sposobu tworzenia barw pochodnych • samodzielne uzyskiwanie barw pochodnych w modelu koła barw • obserwowanie i wyodrębnianie barw podstawowych i pochodnych w naturze oraz we wskazanym obrazie • tworzenie prostej kompozycji z wyobraźni o niewielkiej ilości elementów, w której zastosowane są barwy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie barw podstawowych i pochodnych, wskazywanie sposobu tworzenia barw pochodnych, stosowania ich w dziełach sztuki i wykorzystywania w życiu codziennym • samodzielne uzyskiwanie barw pochodnych w modelu koła barw, staranność wykonania • obserwowanie i wyodrębnianie barw podstawowych i pochodnych w naturze oraz w różnych dziełach sztuki • tworzenie oryginalnej, złożonej kompozycji z wyobraźni o dużej ilości elementów, w której zastosowane są ciekawie zestawione barwy podstawowe i pochodne • posługiwanie się różnymi sposobami mieszania barw w pracy plastycznej
<p>10. Barwy ciepłe i zimne. / „W niebieskich lub różowych okularach – portrety” lub „W jakich górach wolę być – błękitnych czy czerwonych?”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie barw ciepłych i zimnych, odwoływanie się do skojarzeń z życiem codziennym • orientacyjne wskazywanie barw ciepłych i zimnych w kole barw • wskazywanie barw ciepłych i zimnych w wybranym obrazie • tworzenie prostej kompozycji w barwach ciepłych i zimnych 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie barw ciepłych i zimnych, odwoływanie się do skojarzeń z życiem codziennym, określanie, porównywanie temperatury barw cieplejszych i chłodniejszych • określanie i porównywanie temperatury barw w modelu koła barw • wskazywanie barw ciepłych i zimnych w różnych dziełach malarskich, porównywanie temperatury barwy • tworzenie oryginalnej kompozycji, złożonej pod względem formy i ilości elementów w barwach ciepłych i zimnych

<p>11. Gama barwna. Akcent kolorystyczny. Wiele akcentów, jeden akcent. / „Pokaz fajerwer- ków”, „Samotna łódka na morzu” lub „Zdobycwa szczytu”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość wąskiej gamy barw ciepłych i wąskiej gamy barw zimnych oraz szerokiej gamy barw • znajomość pojęcia akcentu kolorystycznego, różniącego się temperaturą w stosunku do gamy kolorystycznej obrazu • określanie gamy kolorystycznej, akcentów w stroju i obrazie • znajomość pejzażu jako tematu malarskiego • wykonywanie barwnej, uproszczonej kompozycji w określonej wąskiej gamie kolorystycznej z akcentami 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość barw wchodzących w zakres wąskiej gamy barw ciepłych i wąskiej gamy barw zimnych, tonacji oraz szerokiej gamy barw • znajomość i wyjaśnianie pojęcia akcentu kolorystycznego różniącego się temperaturą w stosunku do gamy kolorystycznej obrazu, wyjaśnianie znaczenia jednego lub wielu akcentów barwnych w obrazie • opisywanie, określanie gamy kolorystycznej, tonacji i akcentów w strojach, obrazach, najbliższym otoczeniu i w naturze • dobra znajomość i wyjaśnianie cech pejzażu jako tematu malarskiego, określanie sztafażu w pejzażu • wykonywanie barwnej, oryginalnej kompozycji w wąskiej gamie kolorystycznej z akcentami
<p>Kalendarz świąteczny</p>		
<p>12. Boże Narodzenie. Gwiazdki, aniolki, łańcuchy ze słomek i innych materiałów. Podsumowanie wiadomości o kresce, barwach podstawowych i pochodnych, gamach barwnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych i ich znaczenia • inspirowanie się tradycyjnymi ozdobami świątecznymi i tworzenie własnych • wykonywanie prostych ozdób świątecznych o zróżnicowanych kształtach i barwach • dokonywanie prostego podziału pracy na zasadnicze etapy, planowanie kolejności czynności podczas wykonywania ozdób świątecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych i ich znaczenia, zauważenie wpływu sztuki ludowej i tradycji ludowych na tradycje świąteczne • twórcze inspirowanie się tradycyjnymi ozdobami świątecznymi i tworzenie własnych, nawiązujących do nich, oryginalnych ozdób • staranne wykonywanie prostych i złożonych ozdób świątecznych o zróżnicowanych kształtach, przemyślanej kompozycji, kolorystyce i detalach • dokonywanie szczegółowego podziału pracy na etapy, planowanie kolejności czynności podczas wykonywania ozdób świątecznych
<p>13. Kiermasz ozdób świątecznych i przedmiotów dekoracyjnych na wyznaczony cel. / Bombka, serwetka świąteczna, kubek, świecznik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca i współdziałanie, uświadamianie sobie znaczenia podjętych prac na potrzeby aukcji na określony cel • znajomość tradycji świątecznych, tradycyjnych świątecznych motywów dekoracyjnych i wykorzystywania ich podczas dekorowania przedmiotów użytkowych • tworzenie prostych pod względem graficznym barwnych kompozycji dekoracyjnych na przedmiotach użytkowych • posługiwanie się rytmem, symetrią • i określoną kolorystyką kojarzącą 	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca, współdziałanie, podejmowanie inicjatywy, uświadamianie sobie znaczenia podjętych prac na potrzeby aukcji na określony cel • znajomość tradycji świątecznych, tradycyjnych świątecznych motywów dekoracyjnych, twórcze inspirowanie się nimi podczas dekorowania przedmiotów użytkowych • tworzenie prostych i złożonych pod względem graficznym, przemyślanych barwnych kompozycji dekoracyjnych na przedmiotach użytkowych • posługiwanie się rytmem, symetrią, wybranymi gamami kolorystycznymi,

	<p>się ze świętami w dekoracjach wybranych przedmiotów użytkowych</p> <ul style="list-style-type: none"> określanie, planowanie właściwej kolejności podstawowych czynności podczas pracy 	<ul style="list-style-type: none"> barwami kojarzącymi się ze świętami, wykorzystywanie akcentów podczas tworzenia oryginalnych dekoracji przedmiotów użytkowych określanie, planowanie właściwej kolejności wszystkich czynności podczas pracy
O kompozycji w malarstwie		
<p>14. Zasada równowagi. / „W kosmosie.</p> <p>O wielkiej planecie i małych meteorytach” lub „Kamyczki i kamienie”</p>	<ul style="list-style-type: none"> znajomość pojęcia kompozycji i komponowania znajomość barw lekkich i ciężkich proste określanie cech kompozycji, w której spełniona jest zasada równowagi wskazywanie równowagi w wybranym dziele malarskim orientacyjna znajomość fantastyki jako tematu w sztuce tworzenie barwnej kompozycji o niewielkiej ilości elementów, w której widoczne jest dążenie do równowagi 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość i określanie pojęcia kompozycji i komponowania jako tworzenia układu elementów plastycznych znajomość barw lekkich i ciężkich, określanie ich znaczenia dla uzyskiwania równowagi w kompozycji określanie różnorodnych cech kompozycji, w której spełniona jest zasada równowagi (wielkość, rozmieszczenie, barwa elementów) wskazywanie równowagi w kilku zróżnicowanych dziełach malarskich dobra znajomość i określanie wielu cech fantastyki jako tematu w sztuce tworzenie oryginalnej barwnej, wieloelementowej kompozycji zgodnie z zasadą równowagi
<p>15. Kompozycja symetryczna. / „Koronkowy liść” lub „Drzewo”</p>	<ul style="list-style-type: none"> określanie cech symetrii, kompozycji symetrycznej zauważanie symetrii w przyrodzie i dziełach sztuki tworzenie kompozycji symetrycznej o niewielkiej ilości elementów z osią symetrii 	<ul style="list-style-type: none"> określanie, omawianie cech symetrii, kompozycji symetrycznej zauważanie symetrii w przyrodzie, dziełach sztuki, życiu codziennym, np. formie przedmiotów tworzenie oryginalnej, nietypowej kompozycji symetrycznej o dużej ilości elementów składowych, ciekawie zakomponowanej po obu stronach osi symetrii
<p>16. Kompozycja rytmiczna. Różne rytmy. / „Widok przez grodzień”;</p> <p>„Tkanina we wzory”, „Wieżowce” lub „Muzyczne rytmy”</p>	<ul style="list-style-type: none"> określanie zasadniczych cech rytmu i kompozycji rytmicznej zauważanie rytmu w dziełach plastycznych i w innych dziedzinach życia zauważanie i opisywanie prostego rytmu w dziele plastycznym tworzenie różnych prostych kompozycji rytmicznych różnymi technikami 	<ul style="list-style-type: none"> określanie różnorodnych rytmów, określanie cech rytmu, kompozycji rytmicznej zauważanie, porównywanie cech rytmu w dziełach plastycznych i innych dziedzinach życia (określanie podobieństw i różnic) zauważanie różnorodnych rytmów w wybranych dziełach plastycznych o zróżnicowanym charakterze tworzenie oryginalnych kompozycji rytmicznych różnymi technikami
Kalendarz		

<p>17. Wielki dyskotekowy bal. Przygotowanie elementów dekoracyjnych na bal tematyczny. Praktyczne powtórzenie wiadomości o kompozycji i barwie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie współpracy, współdziałanie podczas prac zespołowych, planowanie kolejności czynności i etapów pracy • wykonywanie prostych elementów dekoracyjnych, których forma podporządkowana jest całości dekoracji • stosowanie określonej kolorystyki • w wykonywanych częściach dekoracji 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie współpracy, współdziałanie podczas prac zespołowych, inicjowanie działań, planowanie kolejności czynności, konsekwentne realizowanie zaplanowanych działań • wykonywanie prostych i złożonych elementów dekoracyjnych, których forma, kolorystyka i wielkość podporządkowana jest całości dekoracji; łączenie mniejszych elementów w większe segmenty • stosowanie określonej, przemyślanej kolorystyki w mniejszych i większych częściach dekoracji
<p>O plamach barwnych w malarstwie</p>		
<p>18. Co to jest plama? / „Dywan w plamy”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość pojęcia plamy barwnej w malarstwie • określanie luźnego i zwanego układu plam barwnych oraz plam barwnych otoczonych konturem, wskazywanie ich na prostych przykładach • orientacyjne określanie abstrakcji jako tematu malarskiego • tworzenie prostych, różnych układów plam barwnych we własnych pracach plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość, definiowanie, określanie pojęcia plamy barwnej w malarstwie • definiowanie, określanie luźnego i zwanego układu plam barwnych, plam barwnych otoczonych konturem, wskazywanie ich w różnych dziełach sztuki • dokładne określanie cech abstrakcji jako tematu malarskiego • tworzenie różnych układów plam barwnych, ciekawych pod względem kolorystyki i kompozycji we własnych pracach plastycznych
<p>Kalendarz świąteczny</p>		
<p>19. Wielkanoc. / „Pisanka z wielkim ogonem lub skrzydłami, czyli o pawiu, lisie, wiewiórce i smoku, które przebrały się za pisanki w wielkim koszyku wielkanocnym”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych, ludowych dekoracji świątecznych palm, pisanek • znajomość zdobień pisanek charakterystycznych dla regionu • wykonywanie dekoracji pisanki, dodawanie elementów przestrzennych • tworzenie prostej ilustracji rysunkowej przedstawiającej elementy dekoracji świątecznych (koszyczek, serwetka) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych, określanie ich znaczenia dla rodziny, grupy społecznej i przekazywania tradycji, znajomość ludowych dekoracji świątecznych palm, pisanek • dobra znajomość, opisywanie zdobień pisanek charakterystycznych dla regionu • wykonywanie oryginalnej dekoracji pisanki, dodawanie do niej ciekawych, starannie wykonanych elementów przestrzennych • ilustrowanie wybranych tradycji świątecznych, tworzenie oryginalnej, barwnej kompozycji przedstawiającej elementy dekoracji świątecznych (koszyczek, serwetka)
<p>Estetyka otoczenia</p>		

<p>20. Sztuka użytkowa codzienna</p> <p>i świąteczna. /</p> <p>„Biały obrus”;</p> <p>„Jak kolorowe stroiki i kolorowe serwetki zmieniają stół”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość znaczenia estetyki otoczenia, w tym kultury nakrywania do stołu, podniesienia uroczystego charakteru uroczystości rodzinnych, świątecznych, spotkań przyjacielskich poprzez estetykę stołu • tworzenie projektu białego obrusa w formie kompozycji rytmicznej, kolażu z papierów o zróżnicowanej fakturze • staranie się o tworzenie uproszczonej, spełniającej zasadę równowagi, rytmicznej, zróżnicowanej kompozycji stołu w wybranej kolorystyce z różnorodnych elementów gotowych i samodzielnie wykonanych • wykonywanie projektu bieżnika o fakturze namalowanej klejem 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość różnorodnego znaczenia wpływu estetyki otoczenia na życie codzienne i uroczyste wydarzenia, określanie znaczenia kultury nakrywania do stołu dla podniesienia i określenia charakteru uroczystości rodzinnych, świątecznych, spotkań przyjacielskich poprzez estetykę stołu • tworzenie oryginalnego projektu białego obrusa w formie kolażu jako • przemyślanej, zróżnicowanej kompozycji rytmicznej spełniającej zasadę równowagi z papieru o zróżnicowanej fakturze • tworzenie bogatej, wieloelementowej kompozycji spełniającej zasadę równowagi, rytmicznej, celowo i w przemyślany sposób zróżnicowanej kompozycji dekoracji stołu, twórcze wykorzystywanie elementów gotowych, samodzielne wykonywanie przemyślanych, pomysłowych, oryginalnych elementów dekoracyjnych • wykonywanie pomysłowego, oryginalnego bieżnika o ciekawej formie dekoracji i zróżnicowanej fakturze namalowanej klejem
<p>21. Tajemnice faktury. /</p> <p>„Pochmurne niebo”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość pojęcia faktury oraz określanie jej różnic w dziełach zależnie od sposobów nakładania farb, a w konsekwencji zróżnicowania powierzchni obrazów • wskazywanie zróżnicowanej faktury na prostych przykładach • orientacyjne określanie różnic faktury w pejzażach • tworzenie kilkuelementowej, prostej kompozycji, w której występują plamy barwne o zróżnicowanej fakturze 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość, definiowanie pojęcia faktury oraz określanie jej różnic w dziełach zależnie od sposobów nakładania farb, a w konsekwencji zróżnicowania powierzchni obrazów • wskazywanie zróżnicowanej faktury w różnych dziełach malarskich, porównywanie wpływu różnic faktury na wyraz, odbiór nastroju obrazów • omawianie sposobów zastosowania faktury w pejzażach • tworzenie oryginalnej, wieloelementowej, ciekawie zakomponowanej pracy, w której występują plamy barwne • o zróżnicowanej fakturze

<p>22. Uroki akwa- reli. / „Odbicia w wodzie”; „Fontanna” lub „Wodospad”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie różnic faktury związanych z zastosowaną techniką malarską • określanie faktury plam w akwareli • omawianie wybranych cech • dzieła namalowanego akwarelami, m.in. o tematyce pejzażowej • orientacyjne określanie pojęcia lawowania w malarstwie akwarelowym • wykonywanie techniką akwareli prostej kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie różnic faktury związanych z zastosowaną techniką malarską, np. farby plakatowe, akwarela • określanie faktury, różnego sposobu malowania plam w akwareli • omawianie różnorodnych dzieł malarskich namalowanych techniką akwareli, zróżnicowanych pod względem faktury plam, w tym kompozycji pejzażowych • określanie, definiowanie pojęcia lawowania w malarstwie akwarelowym • wykonywanie techniką akwareli ciekawej kompozycji przedstawiającej wykorzystanie możliwości techniki, posługiwanie się lawowaniem
<p>O znaku plastycznym</p>		
<p>23. Od przedmiotu do jego znaku. / „Żywioty i zjawiska atmosferyczne”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech formy prostego znaku plastycznego jako formy grafiki użytkowej • określanie miejsc, w których spotykamy się ze znakami plastycznymi, określanie treści i sposobu jej przekazywania • tworzenie prostych znaków graficznych ilustrujących wybrane zjawisko (np. przyrodnicze, atmosferyczne) lub przedmiot za pomocą tradycyjnych technik lub przy użyciu komputera 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie, omawianie cech formy prostego znaku plastycznego jako jednej z form grafiki użytkowej • określanie miejsc, w których spotykamy się ze znakami plastycznymi, określanie treści i sposobu jej przekazywania • tworzenie starannych, ciekawych pod względem formy plastycznej prostych znaków plastycznych ilustrujących wybrane zjawisko (przyrodnicze, atmosferyczne), stan, przedmiot za pomocą tradycyjnych technik i przy użyciu komputera

<p>24. Znaki złożone. / „Mój order”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie cech złożonych znaków plastycznych, porównywanie znaków prostych i złożonych • określanie prostych cech grafiki użytkowej jako dziedziny plastyki • znajomość uniwersalnego charakteru przekazu znaków złożonych • znajomość cech logo • znajomość wybranych znaków złożonych i przekazywanych przez nie treści • komponowanie przynajmniej dwóch elementów w złożony znak plastyczny • tworzenie logo • tworzenie złożonego znaku plastycznego o konkretnym przesłaniu, np. orderu 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie, definiowanie cech, formy złożonych znaków plastycznych, porównywanie form, przekazu prostych i złożonych znaków • określanie różnorodnych cech i form grafiki użytkowej jako dziedziny plastyki • znajomość uniwersalnego charakteru przekazu znaków złożonych i odczytywanie go na podstawie różnych znanych znaków złożonych, np. dotyczących akcji społecznych, działalności instytucji • znajomość cech logo, rozumienie znaczenia jego rozpoznawalności, opisywanie formy • znajomość wybranych znaków złożonych i przekazywanych przez nie różnorodnych treści • przemyślane, celowe komponowanie dwóch lub kilku elementów w złożony, oryginalny znak plastyczny • tworzenie logo o ciekawej formie plastycznej • tworzenie oryginalnego, przemyślanego, złożonego znaku plastycznego o konkretnym przesłaniu, np. orderu
<p>W świecie przedmiotów</p>		
<p>25. Skrzynia na skarby”, „Niepowtarzalna torba na laptopa” lub „Balowa torebeczka Kopciuszka”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie rzemiosła artystycznego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty rzemieślnika • znajomość cech sztuki użytkowej • znajomość różnorodności form przedmiotów użytkowych • wykonywanie przestrzennych przedmiotów użytkowych • z różnych materiałów i projektowanie przedmiotów użytkowych w rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość rzemiosła artystycznego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty rzemieślnika, sposobu wykonywania przedmiotów użytkowych • określanie zakresu sztuki użytkowej, porównywanie sztuki użytkowej i nieużytkowej • znajomość i opisywanie różnorodności form przedmiotów użytkowych • wykonywanie oryginalnych, rysunkowych projektów przedmiotów użytkowych • wykonywanie ciekawych, przemyślanych pod względem formy plastycznej przestrzennych przedmiotów użytkowych z różnych materiałów

<p>26. W świecie projektanta. / „Kolorowe samochody” lub „Stroje na różne okazje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie cech wzornictwa przemysłowego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty projektanta • dokonywanie porównania zasadniczych cech rzemiosła artystycznego i wzornictwa przemysłowego oraz sposobu pracy artysty rzemieślnika i artysty projektanta • orientacyjne określanie pojęcia formy i funkcji przedmiotu oraz jego funkcjonalności • obserwowanie przemian formy dawnych i nowych wybranych, charakterystycznych przedmiotów o tej samej funkcji • wykonywanie projektu współczesnego przedmiotu użytkowego (samochodu lub stroju), próba dostosowania formy do funkcji przedmiotu i upodobań użytkownika 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość, określanie cech wzornictwa przemysłowego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty projektanta • dokonywanie porównania różnorodnych cech rzemiosła artystycznego i wzornictwa przemysłowego oraz sposobu pracy artysty rzemieślnika i artysty projektanta • dobra znajomość i definiowanie pojęcia formy i funkcji przedmiotu oraz jego funkcjonalności • obserwowanie, omawianie przemian formy dawnych i nowych wybranych różnych przedmiotów o tej samej funkcji, zauważanie nowych przedmiotów o nowych funkcjach • wykonywanie ciekawego, przemyślanego projektu współczesnego przedmiotu użytkowego (samochodu lub stroju), dobre dostosowywanie formy do funkcji przedmiotu i upodobań użytkownika (kolorystyka, dekoracja)
---	---	---

O sztuce mojego regionu

<p>27. Sztuka ludowa. / „Wycinanki jak ludowe hafty – drzewa, ludzie, zwierzęta” lub „Dwa podobne obrazy malowane metodą przepróch”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość cech sztuki ludowej i artystów ludowych • znajomość wybranych cech, charakterystycznych dzieł sztuki ludowej najbliższego regionu • znajomość wyglądu stroju ludowego regionu • określanie cech ludowego malarstwa • znajomość metody „przepróch” jako sposobu tworzenia kilku podobnych obrazów • tworzenie prostej wycinanki nawiązującej do sztuki ludowej • tworzenie dwóch prostych, podobnych do siebie prac malarskich na wybranym podłożu; posługiwanie się elementami metody „przepróch” podczas tworzenia kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość cech sztuki ludowej, kolorystyki, tematyki, formy i rodzajów dzieł, artystów ludowych • znajomość wybranych cech charakterystycznych dzieł sztuki najbliższego regionu, rozpoznawanie i określanie cech charakterystycznych kompozycji, motywów i specjalności regionalnych • dobra znajomość i opisywanie wyglądu stroju ludowego regionu i wybranych strojów regionalnych innych dzielnic Polski • określanie kolorystyki, tematyki, formy (np. uproszczenie kształtów), charakterystycznych podłoży ludowego malarstwa (szkło, drewno), różnych metod tworzenia obrazów, m.in. „metody przepróch” • tworzenie oryginalnej kompozycji wycinanki nawiązującej formą, charakterem, kolorystyką do sztuki ludowej • tworzenie dwóch ciekawych pod względem tematu, formy i pomysłu, podobnych do siebie prac malarskich na wybranym podłożu; rozumienie znaczenia i posługiwanie się w pracy metodą „przepróch”
--	--	---

<p>28. Budownictwo ludowe. / „Poznajemy skanseny Polski”, „Malowana chata”, „Budujemy makietę kolorowej wsi”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość niektórych cech i dziedzin sztuki ludowej, znaczenia tradycji i sposobu pracy artysty ludowego • określanie niektórych cech ludowego budownictwa, znaczenia skansenu • inspirowanie się sztuką ludową podczas wykonywania makiety uproszczonej, malowanej chaty 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość różnorodnych cech sztuki ludowej, określanie kolorystyki • i formy dzieł wybranego regionu, dobra znajomość znaczenia tradycji, sposobu pracy artysty ludowego • określanie wielu cech ludowego budownictwa, rozumienie znaczenia skansenu dla zachowania różnych form drewnianego budownictwa i sztuki ludowej określonego regionu • opisywanie wielu charakterystycznych cech różnych obiektów ludowego budownictwa, znaczenia, bogactwa specyfiki i rozmieszczenia skansenów na terenie Polski • twórcze inspirowanie się sztuką ludową podczas wykonywania ciekawej pod względem plastycznym makiety malowanej chaty, łączenie kilku makiet w taki sposób, aby utworzyć makietę wioski
<p>29. Między ludowym budownictwem, rzeźbą a przedmiotami ludowego rzemiosła. / „Bogactwo polskich skansenów”, „Świątek”, „Muzykant”, „Ul jak postać lub zwierzę”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość wybranych cech sztuki ludowej, budownictwa i rzemiosła ludowego • opisywanie niektórych cech dzieł sztuki ludowej • znajomość charakteru i specyfiki wybranego skansenu • nawiązywanie do sztuki ludowej podczas projektowania prostego ula • lub świątka w formie reliefu z plasteliny lub bryły oklejonej plasteliną 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość wybranych cech sztuki ludowej, budownictwa i rzemiosła ludowego • opisywanie różnych elementów dzieł sztuki ludowej • dobra znajomość charakteru, specyfiki zbiorów najbardziej znanych polskich skansenów • twórcze inspirowanie się sztuką ludową podczas projektowania oryginalnego świątka lub ula w formie reliefu • z plasteliny o przemyślanej kolorystyce i fakturze lub bryły oklejonej plasteliną
<p>Lekcja powtórzeniowa</p>		

<p>30. Rysunkowe powtórzenie wiadomości.</p> <p>Zagadki z wielkiego worka o środkach artystycznego wyrazu, rodzajach dzieł i poznanych dziedzinach sztuki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne wyodrębnianie najważniejszych środków wyrazu artystycznego we własnych pracach plastycznych, szkicach wykonanych na lekcji, dziełach sztuki o prostej formie, orientacyjne określanie zagadnień na podstawie prac plastycznych • tworzenie szkicowych kompozycji rysunkowych, w których w przybliżony sposób zilustrowany jest określony środek artystycznego wyrazu (kreska, kolorystyka, faktura, gama, akcent, kompozycja), ukazany <p>jest sposób przekazywania treści, np. w formie prostego i złożonego znaku plastycznego, przedstawiona jest dziedzina plastyki (malarstwo, grafika, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe),</p>	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne wyodrębnianie najważniejszych środków wyrazu artystycznego we własnych pracach plastycznych, szkicach wykonanych na lekcji, różnych dziełach sztuki, dokładne określanie zagadnień na podstawie prac plastycznych • tworzenie szkicowych kompozycji rysunkowych trafnie ilustrujących określony środek wyrazu artystycznego (kreska, barwa, gama, faktura, akcent, kompozycja), sposób przedstawienia treści w formie prostego i złożonego znaku plastycznego, w których zilustrowana jest dziedzina plastyki (malarstwo, grafika, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe), pokazana jest specyfika sztuki ludowej
<p>31. Poznajemy sztukę ludową najbliższej okolicy.</p> <p>W muzeum sztuki regionalnej lub skansenie. Szkice przedmiotów i chat inspirowane naturą</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pokazana jest specyfika sztuki ludowej • określanie wybranych cech sztuki ludowej, rzemiosła i budownictwa ludowego • orientacyjna znajomość pojęcia i niektórych zadań skansenu • zwiedzanie, poznawanie budowli zabytkowych i ludowego rzemiosła w skansenie • wykonywanie prostych szkiców i zdjęć wybranych obiektów zabytkowych w skansenie 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie cech sztuki ludowej, rzemiosła i budownictwa ludowego • dobra znajomość pojęcia i różnych zadań skansenu • aktywne zwiedzanie, poznawanie budowli zabytkowych i ludowego rzemiosła w skansenie • wykonywanie ciekawych pod względem plastycznym, oryginalnych szkiców i zdjęć wybranych obiektów zabytkowych w skansenie
<p>Wycieczka</p>		
<p>32. Uważny obserwator piękna otoczenia, ciekawość, wyjątkowość, oryginalna budowla współczesna, pejzaże, rośliny w najbliższej okolicy.</p> <p>Robimy zdjęcia, szkicujemy. / „Zdarzenie w...” lub „Spotkanie przy...”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • obserwowanie interesujących obiektów przyrodniczych, zabytków, współczesnych budowli, krajobrazów, roślin w najbliższej okolicy • wypowiedzanie swojego zdania, opinii na temat oglądanych obiektów • szkicowanie, fotografowanie ciekawych fragmentów otoczenia, najbliższej okolicy • uzupełnianie wykonanego szkicu lub fotografii kolażem 	<ul style="list-style-type: none"> • wnikliwe obserwowanie interesujących obiektów przyrodniczych, zabytków, współczesnych budowli, krajobrazów, roślin w najbliższej okolicy • wypowiedzanie ciekawych opinii, swojego zdania na temat oglądanych obiektów (zauważanie kompozycji, formy, kolorystyki) • wykonywanie ciekawie zakomponowanych, zaskakujących szkiców i fotografii otoczenia najbliższej okolicy • uzupełnianie wykonanego szkicu lub fotografii ciekawym, przemyślanym, zaskakującym kolażem

<p>33. Oglądamy wystawę. Opowiadamy o dziełach. / „Portrety widzów oglądających wystawę i ich reakcje na dzieła” lub „Nowa wersja zapamiętanego obrazu”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odbiór dzieł sztuki, odpowiednie zachowanie w galerii sztuki • określanie różnic między pośrednim i bezpośrednim kontaktem z dziełami sztuki, znajomość pojęć reprodukcja, oryginał • znajomość pojęć wystawa (ekspozycja), katalog wystawy • wypowiedzianie prostych opinii o obrazach, zauważanie w nich niektórych środków artystycznego wyrazu • formułowanie refleksji o wystawie, oglądanych dziełach w formie prostej kompozycji plastycznej – przedstawienia portretów widzów • oglądających wystawę lub własnej wersji zapamiętanego obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywny odbiór dzieł sztuki, odpowiednie zachowanie w galerii sztuki • określanie różnic między pośrednim i bezpośrednim kontaktem z dziełami sztuki, określanie znaczenia i walorów jednej i drugiej formy kontaktu ze sztuką, definiowanie pojęć reprodukcja, oryginał • znajomość pojęć wystawa (ekspozycja) i katalog wystawy, określanie ich znaczenia dla odbioru i promocji sztuki • wypowiedzianie opinii, własnego zdania o obrazach, zauważanie i opisywanie zastosowanych w nich środków artystycznego wyrazu • formułowanie refleksji o wystawie, oglądanych dziełach w formie oryginalnej kompozycji plastycznej – przedstawienia portretów widzów oglądających wystawę lub tworzenie własnej, oryginalnej wersji zapamiętanego obrazu
<p>34. Wyjście do muzeum – w świecie dzieł sztuki. Czy wszystkie eksponowane dzieła muszą nam się podobać? O temacie i nastroju dzieł. Obrazy, które powiesilibyśmy w domu, w szkole, w bibliotece. Jak wyeksponować obraz?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość pojęcia muzeum, orientacyjne określanie specyfiki działalności wybranego rodzaju muzeum, rozumienie pojęć katalog, przewodnik (osoba), kustosz • orientacyjna znajomość pojęć, za pomocą których można opisać dzieła i opisywanie niektórych cech oglądanych dzieł sztuki • wypowiedzianie prostych opinii, własnego zdania o dziełach • określanie niektórych cech nastroju, tematu obrazu i ich wpływu na miejsce eksponowania 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość pojęcia muzeum, określanie specyfiki, zadań działalności różnych rodzajów muzeów (m.in. przechowywanie, badanie, udostępnianie dzieł), rozumienie i wyjaśnianie pojęć katalog, przewodnik (osoba), kustosz • wnikliwe opisywanie cech wielu oglądanych dzieł sztuki za pomocą pojęć języka plastyki, którymi można opisać obrazy, dzieła • wypowiedzianie ciekawych, przemyślanych opinii, własnego zdania o dziełach • trafne określanie nastroju, tematu, przesłania obrazu i ich wpływu • na miejsce eksponowania w muzeum, przestrzeni publicznej lub prywatnej

Klasa V

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Blisko sztuki		
1. Oglądamy dzieła sztuki w albumach. Znajdujemy dzieła o określonych tematach. Konkurs drużynowy	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie niektórych tematów dzieł malarskich (portret, pejzaż, martwa natura, abstrakcja) opisywanie niektórych elementów oglądanych dzieł, orientacyjne określanie tematu, tworzenie uproszczonych szkiców inspirowanych znanymi obrazami 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie, omawianie tematów malarskich (portret, pejzaż, martwa natura, scena rodzajowa, historyczna, religijna, mitologiczna) opisywanie, omawianie istotnych elementów oglądanych dzieł (prosty opis poznanych rodzajów kompozycji, kolorystyki, gamy, akcentów), dokładne określanie tematu obrazów wskazywanie różnicy między sztuką przedstawiającą a abstrakcją tworzenie ciekawych pod względem plastycznym szkiców rysunkowych, inspirowanych znanymi obrazami
2. Dzieła sztuki i zabytki w muzeum i galerii. Zwiedzamy wirtualne muzeum. / Plakat zapraszający do muzeum, galerii	<ul style="list-style-type: none"> znajomość niektórych rodzajów muzeów i instytucji kultury oraz ich zadań orientacyjne określanie pojęć: zabytek, dzieło sztuki, konserwacja dzieł, konserwator orientacyjna znajomość sposobu korzystania z wirtualnych muzeów, znajomość elementów prawa autorskiego ogólna znajomość pojęć związanych z organizacją wystawy, wernisażem tworzenie uproszczonego plakatu będącego próbą zachęcenia do zwiedzania muzeum, galerii, stosowanie niektórych środków plastycznych, posługiwanie się techniką mieszaną 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość różnych rodzajów muzeów i instytucji kultury, rozumienie ich zadań rozumienie i precyzyjne określanie pojęć zabytek, dzieło sztuki, konserwacja dzieł, konserwator, określanie ich znaczenia dla kultury światowej i polskiej, tradycji narodowej, ludowej dobra znajomość sposobu korzystania z wirtualnych muzeów, prawa autorskiego związanego z udostępnianiem dzieł dokładne precyzowanie pojęć związanych z organizacją wystawy, wernisażem tworzenie oryginalnego plakatu zachęcającego do zwiedzania muzeum lub galerii, posługiwanie się odpowiednimi środkami plastycznymi, wykorzystywanie różnych możliwości łączenia wybranych technik
3. Tworzymy wystawę, przygotowujemy wernisaż. Jeden artysta, wiele tematów dzieł. Jeden temat, prace wielu artystów./ Projekt katalogu wystawy i zaproszenia na wernisaż	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjna znajomość pojęć związanych z organizacją wystawy i wernisażu dokonanie wyboru prac na wystawę, tworzenie prostej kompozycji, układu, aranżacji dzieł na wystawie przygotowanie prostego katalogu wystawy, zaproszenia i informacji prasowej o wystawie 	<ul style="list-style-type: none"> bardzo dobra znajomość pojęć związanych z organizacją wystawy i wernisażu dokonanie przemyślanego wyboru prac na wystawę, tworzenie oryginalnej kompozycji, układu, aranżacji dzieł na wystawie przygotowanie ciekawego katalogu wystawy, oryginalnego zaproszenia, ciekawej informacji prasowej zachęcającej do jej obejrzenia
Tajemnice barw		

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
4. Przypomnienie wiadomości o barwach. Kolory znanych obrazów. Zmieniamy barwy znanych dzieł w naszych pracach	<ul style="list-style-type: none"> •określanie cech, rozpoznawanie barw podstawowych i pochodnych, temperatury barw, orientacyjna znajomość gam barwnych •opisywanie niektórych barw i gam barwnych znanych dzieł •tworzenie uproszczonej interpretacji kolorystycznej znanego obrazu lub jego fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> •określanie cech, omawianie barw podstawowych, pochodnych, rozróżnianie barw ciepłych i zimnych, porównywanie temperatury barw, dobra znajomość gam barwnych, akcentów kolorystycznych w dziełach •opisywanie barw w znanych obrazach, ich gam kolorystycznych i akcentów •tworzenie oryginalnej interpretacji kolorystycznej znanego obrazu lub jego fragmentu, we właściwych proporcjach, dobrze rozplanowanego, w którym zastosowane są zróżnicowane linie i kształty
5. Barwy dopełniające i zjawisko powidoku. Sylwetka przedmiotu na białym tle. / „Dwukolorowy pejzaż w barwach dopełniających –odbicie w wodzie” lub „Portret tajemniczej osoby”	<ul style="list-style-type: none"> •znajomość różnych rodzajów barw •znajomość par barw dopełniających, kontrastowych i zjawiska powidoku, wykonywanie doświadczenia związanego z powidokiem •tworzenie uproszczonej kompozycji w barwach dopełniających 	<ul style="list-style-type: none"> •znajomość różnych rodzajów barw, określanie ich cech •znajomość par barw dopełniających, kontrastowych, wyjaśnianie, dlaczego je tak nazywamy, znajomość zjawiska powidoku, wykonywanie doświadczeń, w których poznajemy to zjawisko, wyciąganie wniosków z doświadczenia •wskazywanie barw dopełniających w dziełach malarskich •tworzenie oryginalnej kompozycji w barwach dopełniających
6. Barwy czyste i złamane. Pojedynkę barw dopełniających. / „Motyl na ziemi i skałach” lub „Ślimak na kwiatach”	<ul style="list-style-type: none"> •znajomość koła barw, rozróżnianie barw czystych i złamanych, znajomość sposobu tworzenia barw złamanych poprzez mieszanie barw czystych •wyodrębnianie niektórych rodzajów barw w wybranych obrazach •tworzenie prostej kompozycji, w której zastosowane są barwy czyste i złamane •wykorzystywanie techniki kolażu w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> •dobra znajomość koła barw, określanie grup, rodzajów kolorów zawartych w kole barw i sposobu tworzenia barw złamanych spoza koła barw, umiejętność celowego łączenia, mieszania barw w celu uzyskania barw pochodnych i złamanych •określanie barw, kolorystyki obrazów (wskazywanie barw czystych, złamanych, podstawowych i pochodnych, ciepłych i zimnych) •tworzenie oryginalnej kompozycji, w której w celowy, przemyślany sposób zastosowane są barwy czyste i złamane •przemyślane posługiwanie się możliwościami, jakie daje technika kolażu

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
<p>7. Zimne grzeje, a gorące chłodzi, czyli o względności barw. Utrwalenie wiadomości o barwie. / „Parasole, które chłodzą na plaży”, „Parasole, które ogrzewają w deszczu” albo „Ciepło lub zimno w tej samej kurtce”</p>	<ul style="list-style-type: none"> •określanie temperatury barw, porównywanie barw ciepłych i zimnych, •określanie względności odbioru temperatury barwy w zależności od temperatury barw sąsiednich •zauważanie względności barw w niektórych obrazach •orientacyjne zastosowanie zasady względności barw w prostej kompozycji plastycznej na zadany temat •łączenie elementów kilku technik w wykonywanej pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> •określanie temperatury barw, porównywanie temperatury barw ciepłych i zimnych, porównywanie temperatury kilku barw ciepłych i zimnych między sobą •określanie względności odbioru temperatury barwy w zależności od temperatury barw otaczających, rozpoznawanie zmiany temperatury barwy pod wpływem barw otaczających w obrazach i własnych pracach plastycznych, zauważanie związku względności barw z nastrojem kompozycji •przemyślane stosowanie zasady względności w różnych, samodzielnie tworzonych kompozycjach na zadany temat •celowe posługiwanie się kilkoma technikami plastycznymi i łączenie ich w tworzonej kompozycji
O sztuce komponowania		
<p>8. Przypomnienie wiadomości o kompozycji. Różne rodzaje kompozycji z tych samych przedmiotów. / „Ściana w pokoju”</p>	<ul style="list-style-type: none"> •znajomość cech kompozycji spełniającej zasadę równowagi, kompozycji symetrycznej i rytmicznej •rozpoznawanie w znanych dziełach sztuki niektórych cech kompozycji spełniających zasadę równowagi, symetrycznych, rytmicznych •tworzenie prostych kompozycji (ze zbliżonych elementów, spełniającej zasadę równowagi, symetrycznej, rytmicznej) •posługiwanie się techniką wycinanki w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> •dobra znajomość cech kompozycji spełniającej zasadę równowagi (znajomość barw lekkich i ciężkich, sposobów uzyskiwania równowagi), kompozycji symetrycznej (zachowywania podobieństwa elementów wokół osi symetrii), rytmicznej (różnorodności sposobu powtarzania się podobnych elementów w kompozycji) •rozpoznawanie różnych układów kompozycyjnych spełniających zasadę równowagi, symetrycznych i rytmicznych w wielu znanych dziełach sztuki •tworzenie ciekawych, zróżnicowanych kompozycji (złożonej ze zbliżonych elementów, spełniającej zasadę równowagi, symetrycznej, rytmicznej) •sprawne posługiwanie się techniką wycinanki, wykorzystywanie różnych możliwości tej techniki

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
9. Bezruch i ruch, czyli statyka i dynamika. / „Dyskoteka, taniec. Stojące osoby, czyli ci, którzy nie chcą tańczyć” lub „Zawody sportowe i widownia” albo „Spokój i dynamika, ruch – ilustracja wybranych utworów muzycznych”	<ul style="list-style-type: none"> • określanie cech kompozycji statycznej i dynamicznej oraz niektórych sposobów przedstawiania bezruchu i ruchu na obrazie • określanie niektórych cech statyki i dynamiki w wybranych dziełach • tworzenie dwóch prostych kompozycji malarskich akwarelami z konturem wykonanym cienkopisem, różniących się rodzajem kompozycji (statyczna i dynamiczna) • posługiwanie się techniką akwareli z konturem wykonanym cienkopisem 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie cech kompozycji statycznej i dynamicznej oraz różnych sposobów, środków wyrazu artystycznego, stosowanych do przedstawiania ruchu i bezruchu na obrazie • określanie statyki i dynamiki kompozycji w różnych dziełach malarskich • tworzenie dwóch ciekawych pod względem plastycznym, wieloelementowych kompozycji akwarelami z konturem wykonanym cienkopisem, różniących się rodzajem kompozycji (statyczna i dynamiczna) • sprawne posługiwanie się techniką akwareli, stosowanie ciekawego konturu wykonanego cienkopisem do uzupełnienia pracy
10. Kompozycja otwarta i zamknięta. O różnych sposobach tworzenia kompozycji otwartej i zamkniętej / „Rozsypane owoce i warzywa”, „Kosz z owocami i warzywami” lub „Ocean pełen ryb” i „Wielki potwór morski”	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość cech kompozycji otwartej i zamkniętej • rozpoznawanie kompozycji otwartej i zamkniętej w niektórych dziełach malarskich • tworzenie, układanie prostej kompozycji otwartej i zamkniętej ze wskazanych elementów • komponowanie prostych prac plastycznych: kompozycji otwartej i kompozycji zamkniętej • posługiwanie się techniką akwareli uzupełnionej rysunkiem pastelami olejnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość cech kompozycji otwartej i zamkniętej • rozpoznawanie różnorodnych kompozycji otwartych i zamkniętych w wielu dziełach malarskich • samodzielne tworzenie, układanie ciekawej i oryginalnej kompozycji otwartej i zamkniętej ze wskazanych elementów • komponowanie prac ciekawych pod względem plastycznym: kompozycji otwartej i zamkniętej • wykorzystywanie różnych możliwości techniki akwareli podczas wykonywania pracy, uzupełnianie jej elementami narysowanymi pastelami olejnymi

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
11. Powtórzenie wiadomości o kompozycji. / „Różne kompozycje w dziełach dawnych mistrzów” – prezentacja komputerowa lub albumik	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość różnych rodzajów kompozycji • posługiwanie się albumami, internetem w celu poznawania znanych dzieł malarskich o różnych rodzajach kompozycji • tworzenie prostego albumu o kilku rodzajach kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość poznanych różnych rodzajów kompozycji • posługiwanie się albumami, reprodukcjami, internetem w celu poznawania wielu znanych dzieł malarskich o różnych rodzajach kompozycji • tworzenie ciekawego albumu lub prezentacji komputerowej o poznanych rodzajach kompozycji
O rzeźbie		
12. Dzieło sztuki w trzech wymiarach – rzeźba jako bryła. / „Papierowe ptaki”, „Skrzydlate, fantastyczne zwierzęta”	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie pojęcia bryły w dziełach plastycznych w odróżnieniu od dzieł na płaszczyźnie • znajomość i orientacyjne precyzowanie pojęć: rzeźba, rzeźbiarz • opisywanie niektórych cech rzeźby na wskazanym przykładzie • planowanie prostego kształtu rzeźby w rysunku, formowanie prostej bryły rzeźby z papieru i malowanie jej farbami 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie pojęcia bryły w dziełach rzeźbiarskich o różnej formie w odróżnieniu od dzieł plastycznych na płaszczyźnie • znajomość i dokładne precyzowanie pojęć: rzeźba, rzeźbiarz, znajomość niektórych etapów i sposobu pracy rzeźbiarza • wskazywanie cech rzeźby na przykładach różnych dzieł • planowanie ciekawego pod względem plastycznym kształtu rzeźby w przemyślanym szkicu rysunkowym, poprzedzającym etap formowania oryginalnej bryły rzeźby z papieru
		<ul style="list-style-type: none"> • pomysłowość, fantazja podczas łączenia elementów rzeczywistych i fantastycznych w wykonywanej rzeźbie • nadawanie wykonanej pracy ciekawej kolorystyki za pomocą wybranych farb
13. Materiał i faktura w rzeźbie. Różne rodzaje faktury – pióra, futra, pancerze. / „Gliniane zwierzęta”	<ul style="list-style-type: none"> • rozumienie pojęć: bryła, rzeźba, faktura i ich orientacyjne precyzowanie • znajomość przynajmniej dwóch różnych materiałów z których tworzone są tradycyjne rzeźby i sposobu, w jaki powstaje ich faktura • formowanie inspirowanej naturą prostej bryły zwierzęcia o zróżnicowanej fakturze z plastycznego materiału, poprzedzone fazą szkicowania 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumienie i dokładne precyzowanie pojęć: bryła, rzeźba, faktura • znajomość kilku różnych materiałów, z których tworzone są rzeźby; i związku techniki rzeźbiarskiej i użytych narzędzi z formą i fakturą dzieł • znajomość różnych tematów rzeźb • formowanie ciekawej bryły zwierzęcia o zróżnicowanej, dobrze dostosowanej do jego formy fakturze z plastycznego materiału, inspirowanie się naturą, poprzedzenie pracy etapem tworzenia przemyślanego szkicu

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
14. Płaskorzeźba. / „Moneta lub medal okolicznościowy dla mamy, dziadka i babci z okazji ich dnia” lub „Obramienie okna lub drzwi (portal)”	<ul style="list-style-type: none"> określanie niektórych cech rzeźby i porównywanie jej z płaskorzeźbą omawianie tematyki i formy wybranej płaskorzeźby projektowanie i tworzenie prostej formy płaskorzeźby na zadany temat, podporządkowanej ramom kompozycyjnym kształtu medalu z określonej okazji lub tworzenie prostej płaskorzeźbionej dekoracji architektonicznej posługiwanie się techniką rzeźbienia w glinie, plastelinie lub modelinie 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie cech płaskorzeźby i porównywanie jej formy, tematyki, techniki, faktury z płaskorzeźbą wykonanie ciekawego projektu płaskorzeźby na zadany temat i konsekwentne realizowanie go w praktyce, tworzenie oryginalnej formy podporządkowanej ramom kompozycyjnym medalu z określonej okazji lub tworzenie oryginalnej płaskorzeźbionej kompozycji dekoracji architektonicznej okna lub portalu wykorzystywanie różnych możliwości, które daje technika rzeźbienia w miękkim materiale, np. glinie, modelinie, plastelinie
O sztuce w przestrzeni		
15. Działanie integracyjne. Między rzeźbą a formą przestrzenną. / „Wielkie szkolne maskotki – postacie, zwierzęta, przedmioty” lub „Maskotka regionalna”	<ul style="list-style-type: none"> wykonanie prostych projektów maskotki, orientacyjne dobranie odpowiednich materiałów do projektu praca w grupie, podejmowanie działań zespołowych i współpracy wdrażanie projektu w życie, wykonywanie pracy plastycznej różnymi technikami 	<ul style="list-style-type: none"> wykonywanie oryginalnych projektów maskotki, precyzyjne dobranie odpowiednich materiałów do projektu zgodna, twórcza praca w grupie, podejmowanie logicznie zaplanowanych działań zespołowych wdrażanie złożonego projektu w życie, wykonywanie oryginalnej pracy plastycznej różnymi technikami
16. O różnych formach przestrzennych. Jak przestrzeń, powietrze i wiatr przenikają do fruujących rzeźb. / „Mobile zimowe” lub „Planety, rakiety i kosmici” albo „Kolorowe mobile geometryczne”	<ul style="list-style-type: none"> określanie niektórych cech formy przestrzennej, zauważanie niektórych różnic między rzeźbą pełną a formą przestrzenną określanie i omawianie niektórych cech wybranych mobili tworzenie prostych elementów i montowanie ich w celu utworzenia mobila 	<ul style="list-style-type: none"> określanie różnorodnych cech formy przestrzennej, zauważanie wielu różnic między rzeźbą pełną a formą przestrzenną określanie różnorodnych specyficznych cech mobili jako rodzaju form przestrzennych omawianie kompozycji, formy, kolorystyki wybranych rzeźb mobilnych tworzenie przemyślanych elementów i montowanie całości w oryginalną, staranną formę mobila
17. O sztuce w przestrzeni. O formie przestrzennej. / Instalacja. „Chronimy naszą planetę”	<ul style="list-style-type: none"> określanie niektórych cech formy przestrzennej i instalacji, zauważanie niektórych różnic między nimi i tradycyjnymi rzeźbami opisywanie niektórych cech wybranej instalacji lub formy przestrzennej 	<ul style="list-style-type: none"> określanie, wskazywanie wielu cech formy przestrzennej i instalacji, zauważanie i dokładne określanie różnic i podobieństw między nimi oraz tradycyjnymi rzeźbami opisywanie wielu cech różnych oglądanych instalacji i form przestrzennych

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
	<ul style="list-style-type: none"> •projektowanie, wykonywanie uproszczonej formy przestrzennej na zadany temat, próba dostosowywania materiałów i form do przekazywanej treści 	<ul style="list-style-type: none"> •wykonywanie oryginalnego projektu wieloelementowej formy przestrzennej na zadany temat, dostosowanie odpowiednich materiałów, form do przekazywanych treści, tworzenie formy przestrzennej, bogatej pod względem formy i możliwego odczytywania znaczeń, treści
O budowlach		
18. Sztuka pod gołym niebem. Zagadki. Przedstawiamy budowle o różnych funkcjach i wyobrażamy sobie ich plany	<ul style="list-style-type: none"> •orientacyjne określanie cech budowli, architektury jako dziedziny sztuki •określanie użytkowego znaczenia architektury, funkcji budowli •określanie niektórych związków planów budowli i ich funkcji, wykonywanie orientacyjnych szkiców •tworzenie prostego planu osiedla lub miasteczka •tworzenie prostej makiety zespołu architektonicznego z niewielkiej liczby elementów 	<ul style="list-style-type: none"> •precyzyjne określanie cech budowli, architektury jako dziedziny sztuki •określanie, rozumienie użytkowego znaczenia architektury, funkcji budowli •określanie związków planów budowli, zewnętrznego kształtu i spełnianej funkcji, wykonywanie odpowiednich szkiców •tworzenie oryginalnego projektu fantastycznego osiedla lub miasteczka •tworzenie ciekawej, wieloelementowej makiety zespołu architektonicznego
19. Rytm i symetria w architekturze. Fasady różnych budowli. Szukamy rytmu – o podobieństwie okien, barwach i powtarzających się liniach. / „Moja budowla”	<ul style="list-style-type: none"> •orientacyjne określanie użytkowego charakteru architektury, różnych funkcji budowli •określanie wybranych cech kompozycji symetrycznej i rytmicznej w architekturze •wskazywanie rytmu i symetrii w wybranym dziele architektonicznym •komponowanie prostej, rytmicznej i symetrycznej fasady budowli techniką kolażu lub rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> •precyzyjne określanie użytkowego charakteru architektury, różnych funkcji budowli •określanie wielu cech kompozycji rytmicznej i symetrycznej w architekturze •wskazywanie i omawianie rytmu i symetrii w różnych budowlach •komponowanie oryginalnej, złożonej, rytmicznej i symetrycznej fasady budowli techniką kolażu lub rysunku, ciekawa kolorystyka pracy
20. Statyka i dynamika w architekturze. O architekturze bez dachu, drzwi i okien. / „Mosty na filarach, mosty wiszące” lub „Zamki w ogrodach. Zamek spokoju i zamek wiatru” albo „Wodny park rozrywki”	<ul style="list-style-type: none"> •orientacyjne rozumienie pojęcia statyki i dynamiki w architekturze •wskazywanie niektórych cech, świadczących o statyce i dynamice w architekturze na wybranych przykładach •orientowanie się, że architektura zajmuje się kształtowaniem przestrzeni, a nie tylko budowlami •tworzenie dwóch prostych, malarskich projektów akwarelami, ilustrujących statykę i dynamikę mostów lub przedstawiających statyczny i dynamiczny zamek w ogrodzie, brodziki dla dzieci i zjeżdżalnie przy basenach 	<ul style="list-style-type: none"> •dobre rozumienie pojęcia statyki i dynamiki w architekturze •wskazywanie wielu cech świadczących o statyce i dynamice w architekturze na różnych przykładach •dobre rozumienie, że architektura zajmuje się kształtowaniem przestrzeni, a nie tylko budowlami, wskazanie przykładów •tworzenie dwóch oryginalnych, malarskich projektów akwarelami, ilustrujących statykę i dynamikę różnych mostów lub przedstawiających oryginalną, statyczną lub dynamiczną kompozycję zamku oraz ogrodu wokół niego, brodziki dla dzieci i zjeżdżalnie przy basenach

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Antyk wiecznie żywy		
<p>21. Dlaczego antyczne kolumny, łuki, kopuły podobały się i inspirują architektów do dziś? „Mój łuk triumfalny” lub „Co kariatyda dźwiga na głowie?” albo „Projekt fasady budowli z tympanonem, fryzem i kolumnami – wspólna budowla”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie znaczenia sztuki i kultury antycznej dla sztuki i kultury kolejnych okresów w historii • orientacyjne określanie znaczenia piękna proporcji, harmonii w architekturze antycznej i wybranych okresów w historii • wrywkowa znajomość niektórych charakterystycznych antycznych form architektonicznych i cech greckich porządków architektonicznych, wyglądu świątyni greckiej i rzymskiej oraz wskazywanie zbliżonych elementów w budowlach innych epok, rozumienie niektórych aspektów przemian i przeobrażeń antycznych form w budowlach współczesnych • tworzenie prostej kompozycji barwnej lub czarno– białej inspirowanej wybranymi antycznymi formami architektonicznymi, posługiwanie się niektórymi środkami artystycznego wyrazu, częściowe wykorzystywanie możliwości techniki suchych pastelii lub węgla w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie, rozumienie różnorodnego oddziaływania sztuki i kultury antycznej na wybrane dzieła i kulturę kolejnych okresów w sztuce • precyzyjne określanie znaczenia piękna, proporcji, harmonii w architekturze antycznej wybranych okresów w historii, rozumienie znaczenia obecności związków sztuki i kultury współczesnej z kulturą antyczną • dobra znajomość charakterystycznych antycznych form architektonicznych, określanie cech greckich porządków architektonicznych, wyglądu świątyń greckich i rzymskich, wskazywanie zbliżonych elementów w budowlach innych epok, rozumienie przeobrażeń wybranych form antycznych, określanie związków architektury współczesnej z architekturą antyczną, zauważanie i porównywanie form współczesnych z antycznymi • tworzenie oryginalnej wieloelementowej, przemyślanej kompozycji barwnej lub czarno– białej inspirowanej wybranymi antycznymi formami architektonicznymi, stosowanie odpowiednich środków artystycznego wyrazu, możliwości techniki suchych pastelii lub węgla w pracy plastycznej

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
<p>22. Wierzenia, mity, ważne wydarzenia, codzienne przedmioty upodobania starożytnych Greków i Rzymian odkrywane przez archeologów./„Kolorowa zastawa stołowa na piknik” lub. „Projekt muralu o najbliższej okolicy”. „Abstrakcyjna mozaika”</p>	<ul style="list-style-type: none"> •orientacyjne określanie zadań archeologii w poznawaniu przeszłości, zabytków kultury materialnej, dzieł sztuki, zwyczajów w dawnych czasach na przykładzie poznawania niektórych zabytków sztuki greckiej i rzymskiej •orientacyjne określanie cech waz greckich jako inspiracji ceramiki i porcelany innych okresów •określanie niektórych cech malarstwa pompejańskiego i mozaik oraz rozumienie ich wpływu na późniejsze dzieła • tworzenie uproszczonego, uboższego projektu muralu lub uproszczonej mozaiki w określonych ramach kompozycyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> •określanie różnorodnych zadań archeologii w poznawaniu przeszłości, zabytków kultury materialnej, dzieł sztuki, zwyczajów w dawnych czasach na przykładzie opisywania, określania cech zabytków sztuki greckiej i rzymskiej •określanie cech, kompozycji i rozumienie znaczenia waz greckich jako inspiracji ceramiki i porcelany innych okresów •określanie kompozycji kolorystyki, wybranych tematów malarstwa pompejańskiego i mozaik oraz rozumienie różnorodnego znaczenia i wpływu na późniejsze dzieła •tworzenie złożonego, oryginalnego projektu muralu lub mozaiki, umiejętne wykorzystywanie specyfiki techniki i problematyki ram kompozycyjnych podczas tworzenia mozaiki i/lub muralu
<p>23. Antyczne pomniki na kolumnach i pomniki konne, teatry, stadiony i ich współczesne interpretacje. Zwiedzanie jako sposób poznawania historii i niezwykłości zwiedzanych miejsc./ „Projekt pomnika.” „Projekt plenerowej sceny teatralnej”. „Kolorowy stadion”</p>	<ul style="list-style-type: none"> •orientacyjne określanie znaczenia wybranych dzieł sztuki, pomników, budowli dla umocnienia władzy i życia społecznego w Cesarstwie Rzymskim i starożytnej Grecji •orientacyjne określanie przeobrażeń pomników na kolumnach, pomników konnych na wybranych przykładach, próba porównywania formy i znaczenia pomników i innych dzieł •określanie niektórych cech wspólnych, przeobrażeń starożytnych i współczesnych stadionów i teatrów, Koloseum •tworzenie prostego projektu pomnika, sceny, stadionu technikami mieszanymi, tworzenie uproszczonej makiety lub rysunku stadionu 	<ul style="list-style-type: none"> •precyzyjne określanie różnorodnego znaczenia wybranych, charakterystycznych dzieł sztuki, pomników m.in. dla umocnienia władzy i życia społecznego w Cesarstwie Rzymskim, starożytnej Grecji, późniejszych okresach w historii, współcześnie •określanie wielu cech starożytnych pomników na kolumnach, pomników konnych, porównywanie, wskazywanie przeobrażeń formy i znaczenia pomników i innych inspirowanych nimi dzieł współczesnych •trafne określanie wielu cech wspólnych, przeobrażeń formy starożytnych i współczesnych stadionów i teatrów, Koloseum •tworzenie oryginalnego, wieloelementowego projektu pomnika, sceny, stadionu technikami mieszanymi, tworzenie ciekawej, starannej makiety lub rysunku stadionu

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
#Średniowiecze		
<p>24. Średniowieczna architektura podziwiana i odkrywana z drona. / „Projekt zamku obronnego z prostych brył”. „Fantastyczna ażurowa, „koronkowa” budowla”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie znaczenia, czasu trwania i cech sztuki średniowiecznej • orientacyjne określanie niektórych cech architektury romańskiej i gotyckiej, próba porównania wybranych cech stylu romańskiego i gotyckiego na przykładzie próby opisu najważniejszych konstrukcji • wskazywanie niektórych charakterystycznych części kościołów romańskich i gotyckich, próba określania różnic i podobieństw • próba odkrywania inspirowania się sztuką romańska i gotycką w późniejszej i współczesnej architekturze sakralnej • tworzenie uproszczonej kompozycji modelu barwnego, obronnego zamku nawiązującego do architektury romańskiej • komponowanie projektu uproszczonej fantastycznej budowli o lekkiej przejrzystej „koronkowej” konstrukcji techniką kolażu nawiązującej do architektury gotyckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie znaczenia, czasu trwania i cech sztuki średniowiecznej • dokładne określanie istotnych cech architektury romańskiej i gotyckiej, porównywanie cech stylu romańskiego i gotyckiego na przykładzie najważniejszych konstrukcji, wysokości i materiału budowli, stopniowej utraty obronnej funkcji budowli, prostoty i dekoracyjności formy • wskazywanie wielu charakterystycznych części kościołów romańskich i gotyckich, określanie różnic i podobieństw • wskazywanie i omawianie cech, elementów konstrukcji, części budowli romańskich i gotyckich, którymi inspirowali się twórcy późniejszej i współczesnej architektury sakralnej • tworzenie wieloelementowego, oryginalnego modelu barwnego obronnego zamku inspirowanego architekturą romańską • komponowanie oryginalnego przemyślanego projektu bogatej, wieloelementowej budowli o lekkiej przejrzystej „koronkowej” konstrukcji techniką kolażu nawiązującej do architektury gotyckiej
<p>25. Bogactwo wnętrza średniowiecznej katedry. / „Projekt współczesnej rozety lub witraża”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie znaczenia dekoracji, niektórych elementów wyposażenia wnętrza gotyckiego kościoła • orientacyjne określanie znaczenia witraży w kościołach gotyckich, późniejszych i współczesnych • orientacyjne określanie formy rzeźbionych, malowanych średniowiecznych ołtarzy • tworzenie uproszczonego współczesnego przedstawiającego lub abstrakcyjnego projektu witraża w określonych ramach kompozycyjnych koła lub prostokąta zakończonego łukiem ostrym 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie różnorodnego znaczenia dekoracji, wyposażenia wnętrza gotyckiego kościoła m.in. dla niepiśmiennych wiernych (witraże, ołtarze, krucyfiksy, nagrobki) • wskazywanie znaczenia i wskazywanie różnych cech kompozycji witraży w kościołach gotyckich, późniejszych i współczesnych • precyzyjne określanie formy rzeźbionych, malowanych średniowiecznych ołtarzy szafowych • tworzenie złożonego, wieloelementowego współczesnego przedstawiającego lub abstrakcyjnego witraża w określonych ramach kompozycyjnych koła lub prostokąta zakończonego łukiem ostrym

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Prawda czy piękno		
26. W poszukiwaniu ideału. Różne oblicza piękna w różnych epokach / „Najpiękniejsze oczy, najpiękniejszy uśmiech, najpiękniejsza twarz – wesoły, kolorowy portret”	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne rozumienie ogólnego znaczenia pojęcia piękna, idealizacji w sztuce • rozumienie podstaw wpływu poglądów starożytnych na piękno • orientacyjne określanie znaczenia piękna, idealizacji, ideału piękna w określonej epoce w sztuce i kulturze • rozumienie ogólnych zasad kontrapostu, orientacyjne określanie piękna podczas uproszczonego omawiania dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumienie i określanie różnorodnego znaczenia piękna, idealizacji, ideału piękna w określonej epoce w sztuce i kulturze • rozumienie i określanie poglądów w na piękno w kulturze, zwłaszcza europejskiej, współcześnie jako dziedzictwa kultury antycznej • precyzyjne określanie i stosowanie różnych pojęć dotyczących piękna, kontrapostu podczas opisu dzieł i analizy zjawisk dotyczących piękna • wskazywanie środków
Portret mamy, taty. Portret przyjaciela. „Wspaniałe krajobraz – cuda przyrody”	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne wskazywanie sposobu idealizacji w rzeźbie starożytnej średniowiecznej i renesansowej oraz współczesnej kulturze masowej • przedstawienie osobistego stosunku do piękna w rozmowie i we własnej prostej pracy plastycznej, posługiwanie się środkami plastycznymi i częściowe wykorzystywanie możliwości wybranej techniki barwnej 	<ul style="list-style-type: none"> • plastycznych, sposobu idealizacji w rzeźbie starożytnej, średniowiecznej i renesansowej oraz współczesnej kulturze masowej • przedstawianie osobistego stosunku do piękna, interpretowanie pojęcia w rozmowie i we własnej oryginalnej, złożonej pracy plastycznej, celowe posługiwanie się wieloma środkami plastycznymi, w wykorzystywanie różnorodnych możliwości wybranej techniki barwnej
27. W poszukiwaniu prawdy. Dwa nastroje portretowanej osoby – różne oblicza prawdy. „Portret lub autoportret”. Porównanie realizmu i idealizacji	<ul style="list-style-type: none"> • rozumienie źródeł i orientacyjne określanie pojęcia realizmu • poznawanie i uproszczone opisywanie starożytnych i późniejszych dzieł w których artyści posługiwali się realizmem • dokonywanie prostych porównań dzieł, w których artyści idealizowali rzeczywistość i posługiwali się realizmem • tworzenie prostego samodzielnego obrazu prawdy w przedstawianiu postaci, stosowanie wybranych środków plastycznych i wykorzystywanie niektórych możliwości techniki pasteli suchych lub kredek akwarelowych we własnej pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumienie źródeł antycznych pojęcia realizmu, znaczenia, precyzyjne określanie pojęcia – poznawanie, wskazywanie wielu elementów sprawiających, że omawiane wybrane dzieła określamy jako realistyczne, w których artyści posługiwali się realizmem w różnych okresach w historii od starożytności do współczesności • dokonywanie różnych porównań dzieł z różnych okresów w historii, w których artyści posługiwali się idealizacją rzeczywistości i realizmem • tworzenie oryginalnego, wieloelementowego obrazu ukazującego zróżnicowane, świadome dążenie do prawdziwego przedstawienia postaci, stosowanie odpowiednich środków artystycznego wyrazu, wykorzystywanie różnorodnych możliwości, które daje technika pasteli suchych lub kredek akwarelowych we własnej pracy plastycznej

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Lekcje powtórzeniowe		
28. Powtórzenie wiadomości. / „Kolorowe zamki i pałace”	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość pojęć dotyczących barwy i kompozycji • rozpoznawanie określonych grup barw i rodzajów kompozycji w niektórych znanych obrazach • stosowanie omawianych grup barw, zjawisk dotyczących barwy oraz różnych rodzajów kompozycji we własnych szkicach, orientacyjne wyjaśnianie pojęć • tworzenie prostej kompozycji zamku, której elementami będą wyjaśnienia i szkice dotyczące barwy i kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość pojęć dotyczących barwy i kompozycji • rozpoznawanie określonych grup barw i rodzajów kompozycji w wielu różnych znanych obrazach • przemyślane stosowanie omawianych grup barw, zjawisk dotyczących barwy oraz różnych rodzajów kompozycji we własnych szkicach, precyzowanie i wyjaśnianie pojęć • tworzenie oryginalnej kompozycji zamku, której elementami będą dokładne wyjaśnienia i trafnie ilustrujące je szkice, dotyczące barwy i kompozycji
29. Powtórzenie wiadomości, cz.2. / „Kolorowe zamki i pałace”	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość różnych tematów dzieł sztuki, rzeźby i związanych z nią pojęć, różnych form przestrzennych, architektury, ludowego budownictwa i rzeźby • opisywanie wybranych dzieł sztuki, związanych z omawianymi pojęciami i dziedzinami sztuk • orientacyjne wyjaśnianie i ilustrowanie pojęć, dziedzin sztuki własnymi prostymi szkicami • tworzenie prostej kompozycji przy użyciu wykonanych szkiców i ich objaśnień 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość różnych tematów dzieł sztuki, rzeźby i związanych z nią pojęć, różnych rodzajów form i działań w przestrzeni, architektury, ludowego budownictwa i rzeźby • opisywanie różnych dzieł sztuki związanych z omawianymi pojęciami, posługiwanie się bogatym słownictwem, pojęciami podczas omawiania dzieł • ilustrowanie pojęć, dziedzin sztuki, własnymi trafnie oddającymi ich treść szkicami, dokładne ich objaśnianie • tworzenie interesującej kompozycji z wykorzystaniem szkiców i ich wyjaśnień
30. Wachlarz możliwości. Lekcja powtórzeniowa o znanych konstrukcjach, powtarzających się formach, przedstawianiu piękna i prawdy w sztuce	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie źródeł i najważniejszych form architektonicznych, rzeźb, malarstwa, rzemiosła artystycznego mających źródło w starożytnej Grecji i Rzymie oraz ich kontynuacji w sztuce późniejszych okresów i współcześnie • orientacyjne określanie i dokonywanie prostych porównań niektórych cech stylu romańskiego i gotyckiego w sztuce średniowiecznej na przykładzie prostego opisu formy, konstrukcji, kościoła • orientacyjne określanie cech i tematyki witraży, szafiastych ołtarzy, rzeźb, nagrobków, malowideł, iluminacji średniowiecznych • orientacyjne określanie, rozumienie pojęcia piękna, idealizacji i realizmu w sztuce na podstawie prostej obserwacji wybranych dzieł antycznych, średniowiecznych i renesansowych 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie źródeł, najważniejszych form architektonicznych, rzeźb, malarstwa, rzemiosła artystycznego mających źródło w starożytnej Grecji i Rzymie, ich kontynuacji w sztuce późniejszych okresów i współcześnie, rozumienie, że sztuka antyczna inspirowała artystów różnych okresów • dobra znajomość, precyzyjne określanie i dokonywanie porównań istotnych cech stylu romańskiego i gotyckiego w sztuce średniowiecznej na przykładzie opisu ważnych elementów formy, konstrukcji kościoła • dokładne określanie cech i tematyki witraży, ołtarzy szafiastych, rzeźb, nagrobków, malowideł, iluminacji średniowiecznych

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
	<ul style="list-style-type: none"> •dokonywanie prostych porównań między idealistycznymi a realistycznymi przedstawieniami w sztuce •tworzenie prostych szkiców, uproszczonych prezentacji komputerowych w formie wachlarzy ilustrujących przemiany form, posługiwanie się idealizacją i realizmem w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> •precyzyjne określanie pojęcia piękna, idealizacji i realizmu w sztuce na podstawie wnikliwej obserwacji wybranych dzieł antycznych, średniowiecznych i renesansowych •dokonywanie różnorodnych porównań między idealistycznymi a realistycznymi przedstawieniami w sztuce •tworzenie oryginalnych, trafnych szkiców, prezentacji komputerowych w formie wachlarzy jako ilustracji przemiany form w sztuce, posługiwanie się idealizacją i realizmem w sztuce
Lekcje dodatkowe		
31. Instalacja o określonym przesłaniu (Zapobieganie przemocy, uzależnieniom od używek, komputera, zwalczanie niewłaściwych nawyków żywieniowych – zgodnie z programem wychowawczy)	<ul style="list-style-type: none"> •określanie niektórych cech instalacji plastycznej, wskazywanie wybranych różnic między nimi •projektowanie prostej instalacji na zadany temat, rozumienie niektórych aspektów znaczenia sztuki, artysty, przesłania dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> •określanie wielu cech charakterystycznych instalacji plastycznych •projektowanie oryginalnej, ciekawej pod względem plastycznym instalacji na zadany temat, rozumienie wielu różnych znaczeń sztuki, misji artysty, przesłania dzieła
Kalendarz świąteczny		
32. Boże Narodzenie. Nawiązanie do rzeźby. Uproszczone formy i bogata faktura. / „Kolorowe choinki, ozdoby choinkowe” lub „Nietypowe prezenty od świętego Mikołaja”	<ul style="list-style-type: none"> •znajomość tradycyjnych ludowych ozdób świątecznych •poznawanie niektórych dekoracyjnych motywów świątecznych, inspirowanie się nimi we własnej pracy •stosowanie niektórych wiadomości o barwie, gamach barwnych i akcentach w tworzonej kompozycji przestrzennej •tworzenie prostej, dekoracyjnej kompozycji świątecznej (choinka, stroik) •tworzenie uproszczonej pracy malarskiej, w której znaczenie ma wyobraźnia i fantazja 	<ul style="list-style-type: none"> •znajomość, omawianie cech tradycyjnych ludowych ozdób świątecznych •poznawanie różnych charakterystycznych, dekoracyjnych motywów świątecznych, twórcze inspirowanie się nimi we własnej pracy •stosowanie różnorodnych wiadomości o barwie, gamach barwnych i akcentach w tworzonej oryginalnej kompozycji przestrzennej •tworzenie ciekawej pod względem zastosowanych środków artystycznego wyrazu, starannie wykonanej kompozycji świątecznej (choinka, stroik) •tworzenie oryginalnej pracy malarskiej, w której duże znaczenie ma wyobraźnia, fantazja i nietypowe podejście do tematu

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
33. Kompozycje wielkanocne. Rzeźbimy baranki, zajęczki i kurczaczki wielkanocne. O różnych materiałach w rzeźbie tradycyjnej i współczesnej. P owtórze wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych i ich związków ze sztuką ludową • określanie prostych symboli świątecznych • tworzenie prostych brył, rzeźb zwierzątek świątecznych, nawiązujących do sztuki ludowej • rzeźbienie w plastycznym materiale • tworzenie prostej kompozycji świątecznej z różnych materiałów 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość tradycji świątecznych i ich związków ze sztuką ludową • określanie różnych symboli świątecznych • tworzenie ciekawych, oryginalnych rzeźb zwierzątek świątecznych, nawiązujących do sztuki ludowej • sprawne posługiwanie się techniką rzeźbienia w plastycznym materiale • tworzenie oryginalnej, ciekawej kompozycji świątecznej z nietypowo zestawionych materiałów
Lekcja plenerowa / Wycieczka		
34. Porównanie rzeźb z innymi działaniami w przestrzeni. / „Formy przestrzenne z opakowań” lub „Kopce i labirynty ze śniegu, liści, piasku lub gałęzi” (lekcja plenerowa)	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech nieużytkowych przestrzennych dzieł sztuki • stworzenie prostego planu formy przestrzennej z wybranych materiałów z niewielu elementów • wykorzystywanie opakowań lub materiałów naturalnych do tworzenia prostej kompozycji przestrzennej w szkole lub w plenerze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie cech nieużytkowych przestrzennych dzieł sztuki współczesnej (nieprzedstawiający charakter dzieł, nietypowe materiały) • tworzenie przemyślanej koncepcji, planu złożonej, wieloelementowej formy przestrzennej z wybranych materiałów • wykorzystywanie opakowań lub materiałów naturalnych do tworzenia złożonej, oryginalnej, wieloelementowej kompozycji przestrzennej w szkole lub plenerze
35. Wystawa sztuki nowoczesnej lub współczesnej. Nowe rodzaje dzieł. Dlaczego artyści nie tworzą takich dzieł, jak w dawnych czasach?	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość niektórych wybranych form dzieł sztuki współczesnej • określanie znaczenia wyobraźni w twórczości awangardowej i znajomość niektórych czynników wpływających na formę współczesnych dzieł sztuki • oglądanie ekspozycji w zakresie odbierania formy prostych treści symbolicznych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość wybranych form dzieł sztuki współczesnej • określanie znaczenia wyobraźni w twórczości awangardowej, określanie znaczenia ekspresji i misji artysty, znajomość różnych czynników wpływających na formę współczesnych dzieł sztuki (np. odbicie przeżyć, współczesności, odkryć, zastosowanie nowych tworzyw) • aktywne oglądanie ekspozycji, omawianie formy i wieloznacznego przekazu treści dzieł, posługiwanie się pojęciami języka plastyki podczas omawiania dzieł

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Poznanwanie zabytków/Wycieczka		
36. Znane polskie pomniki. Wybrane zabytki lub wycieczka – pomniki i zabytki w najbliższej okolicy	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne poznanwanie wybranych zabytków lub pomników • zwiedzanie i omawianie wybranych cech zabytków w najbliższej okolicy • tworzenie prostego szkicu, prezentacji lub albumu o zabytku 	<ul style="list-style-type: none"> • wnikliwe poznanwanie wybranych zabytków lub pomników, omawianie ich formy na podstawie wcześniej zebranych informacji • aktywne zwiedzanie i omawianie ważnych zabytków w najbliższej okolicy • tworzenie złożonego, bogatego szkicu, prezentacji lub albumu zabytku

Klasa VI

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
O grafice		
<p>1. Sztuka od kuchni. Jak powstaje dzieło graficzne – kolejne etapy.</p> <p>/ „Labirynt – zaskakujące ślady różnych materiałów” lub „Drzewa.</p> <p>Bukiety kwiatów” (odbitki)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie źródeł powstawania i cech grafiki jako dziedziny sztuki • orientacyjna znajomość materiałów, narzędzi i technik graficznych • orientacyjne określanie podziału pracy grafika na dwa etapy, oryginału w grafice • orientacyjne określania cech druku wypukłego, wklęsłego, płaskiego • orientacyjne rozpoznawanie, jakimi technikami zostały wykonane oglądane dzieła • stworzenie prostej kompozycji, odbitki unikatowej z przekrojonych warzyw oraz innych materiałów o bogatej fakturze 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie różnych źródeł powstawania grafiki jako dziedziny sztuki i jej związków z innymi dziedzinami plastyki na płaszczyźnie • dokładne określanie, dobra znajomość i rozumienie znaczenia dwuetapowego procesu twórczego (tworzenie matrycy i odbitki), sposobu tworzenia odbitki, oryginału w grafice, określanie liczby oryginalnych dzieł z jednej matrycy, zauważanie różnicy w zakresie pojęcia oryginału w grafice w stosunku do innych dziedzin plastyki • dobra znajomość materiałów, narzędzi i technik graficznych, rozumienie podziału technik graficznych na druk wklęsły, płaski i wypukły • trafne rozpoznawanie dzieł graficznych wykonanych różnymi technikami na podstawie występujących w nich kresek i plam • stworzenie oryginalnej, wieloelementowej odbitki unikatowej – kompozycji

<p>2. Druk wypukły.</p> <p>/ „Świat dinozaurów” (odbitki z materiałów o zróżnicowanej fakturze) lub</p> <p>„Spacer do parku” (odbitki z płytki gipsowej lub korkowej)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie specyfiki grafiki i druku wypukłego, technik i narzędzi stosowanych do druku wypukłego • opisywanie wybranego dzieła graficznego druku wypukłego w uproszczony sposób • orientacyjne porównywanie druku wypukłego z innymi rodzajami druku • tworzenie z pamięci i wyobraźni kompozycji techniką druku wypukłego z materiałów o zróżnicowanej fakturze, niewielkiej liczby elementów, schematycznych formach • tworzenie kilkuelementowej kompozycji graficznej techniką gipsorytu lub korkorytu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne, precyzyjne określanie specyfiki grafiki i druku wypukłego, dobra znajomość technik i narzędzi stosowanych do druku wypukłego • opisywanie różnych dzieł graficznych druku wypukłego przy zauważaniu jego specyfiki i charakterystycznych dla niego środków wyrazu artystycznego • porównywanie wielu cech grafik druku wypukłego z innymi rodzajami druku w grafice artystycznej na podstawie oglądanych reprodukcji • tworzenie oryginalnej, bogatej, złożonej kompozycji techniką druku wypukłego z materiałów o zróżnicowanej fakturze, o dużym zróżnicowaniu i ciekawym doborze struktury faktur, wykazywanie się kreatywnością i wyobraźnią podczas wykonywania pracy • tworzenie oryginalnej kompozycji gipsorytu lub korkorytu ciekawie oddającej temat, wykorzystującej możliwości techniki (różnicowanie kresek, kontrasty walorowe)
<p>3. Druk wklęsły. /</p> <p>„W gąszczu roślin – traw, kwiatów, zbóż”</p> <p>„Kreskowe, kropkowe abstrakcje” (odbitki z płyt styropianowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość dwuetapowego procesu powstawania dzieł graficznych • orientacyjne określanie techniki druku wklęsłego, rodzaju matrycy i stosowanych narzędzi, porównywanie jej z drukiem wypukłym • proste opisywanie dzieł graficznych wykonanych techniką druku wklęsłego • wykonanie prostej kompozycji o tematyce roślinnej lub abstrakcyjnej techniką druku wklęsłego na płycie styropianowej uzupełnionej pastelami suchymi 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość dwuetapowego procesu powstawania dzieł graficznych • dokładne określanie techniki druku wklęsłego, rodzaju matrycy, stosowanych narzędzi, porównywanie rodzajów matrycy, sposobu tworzenia odbitki, narzędzi, wyglądu kresek, sposobu tworzenia plam na płycie i odbitce • ciekawe, rozbudowane opisywanie dzieł graficznych wykonanych techniką druku wklęsłego • wykonanie oryginalnej, złożonej kompozycji o tematyce roślinnej lub abstrakcyjnej techniką druku wklęsłego na płycie styropianowej uzupełnionej pastelami suchymi

<p>4.* O akwafortcie i litografii. Oglądamy znane dzieła graficzne, Albumik o twórczości znanego grafika lub opis i rysunkowa interpretacja wybranego dzieła graficznego</p> <p>*po lekcji możliwość przeprowadzenia lekcji powtórzeniowej</p> <p>27(4A)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość dwuetapowego procesu powstawania grafiki • orientacyjne określanie technik druku wklęsłego, specyfiki wykonywania akwaforty jako trawionej techniki druku wklęsłego • opisywanie grafik wykonanych techniką akwaforty oraz litografii w krótki i prosty sposób • wykonanie prostego albumiku, plakatu lub gazetki na temat twórczości wybranego grafika, łączenie tekstu, form graficznych i ilustracji, posługiwanie się informacjami z wybranych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość dwuetapowego procesu powstawania grafiki • dobra znajomość i precyzyjne określanie technik druku wklęsłego, dokładne określanie etapów, czynności podczas wykonywania akwaforty – trawionej techniki druku wklęsłego • dokładne, ciekawe opisywanie dzieł graficznych wykonanych techniką druku wklęsłego (wygląd kresek, sposób tworzenia plam, kompozycja) oraz druku płaskiego, przede wszystkim litografii • wykonanie ciekawego albumiku, plakatu lub gazetki na temat twórczości wybranego grafika, odpowiednie łączenie ciekawie opracowanego tekstu z dobrze dobranymi elementami graficznymi, ilustracjami i ciekawymi szkicami • umiejętne posługiwanie się informacjami zawartymi w różnych źródłach, wybieranie istotnych wiadomości z publikacji książkowych i internetu
<p>5. O walorze. / „Światła latarni morskiej na morzu”, „Światła w nocnym pejzażu na wsi i w mieście”, „Światła samochodów w nocy” lub „Portret jak czarno-białe zdjęcie”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość i orientacyjne określanie pojęcia waloru, jasności i nasycenia barwy • zauważanie niektórych różnic walorowych, jasności i nasycenia barw podczas oglądania zdjęć oraz czarno-białych i barwnych reprodukcji dzieł • stosowanie zróżnicowanego waloru w prostej kompozycji czarno-białej lub mozaice zczarno-białych gazet 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość i precyzyjne określanie pojęcia waloru, porównywanie waloru różnych barw, określanie związku waloru z jasnością i nasyceniem barwy, porównywanie jasności i nasycenia różnych barw • zauważanie i dokładne określanie różnic walorowych, jasności, nasycenia barwy podczas oglądania zdjęć oraz czarno-białych i barwnych reprodukcji dzieł • celowe posługiwanie się zróżnicowaniem walorowym w oryginalnej pod względem formy plastycznej i pomysłu kompozycji – rysunku miękkim ołówkiem lub mozaice z gazet, wykorzystywanie możliwości wybranej techniki pracy

<p>6. Świat trójwymiarowy. Jak pokazać płaskie kształty, a jak przestrzenne formy? / „Martwa natura – warzywa i owoce, naczynia na stole”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie pojęcia waloru, stopniowania waloru, cieniowania, światłocienia • określanie prostych związków cieniowania i światłocienia z przedstawianiem przestrzenności przedmiotów na płaszczyźnie w obrazach i rysunkach • uproszczone wyjaśnianie pojęć miękkiego i twardego modelunku, kontrastów walorowych w przedstawianiu przedmiotów na płaszczyźnie • zauważanie światłocienia cieniowania, modelunku światłocieniowego w wybranych, niektórych częściach dzieł malarskich i rysunkowych • tworzenie prostej kompozycji martwej natury z plam barwnych bez modelunku w formie wycinanki oraz nawiązującej do niej prostej, barwnej kompozycji martwej natury z zastosowaniem cieniowania pastelami suchymi, próba określania związku różnic walorowych z kierunkiem światła padającego w rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie pojęcia waloru, stopniowania waloru, cieniowania, światłocienia • określanie związków i znaczenia światłocienia i cieniowania dla przedstawiania przestrzenności przedmiotów na płaszczyźnie w obrazach i rysunkach • precyzyjne wyjaśnianie pojęć miękkiego i twardego modelunku, kontrastów walorowych w przedstawianiu przedmiotów na płaszczyźnie • zauważanie światłocienia, cieniowania, modelunku światłocieniowego w dziełach malarskich i rysunkowych o zróżnicowanej formie i tematyce • tworzenie oryginalnej kompozycji martwej natury z plam barwnych bez modelunku w formie wycinanki oraz nawiązującej do niej oryginalnej kompozycji martwej natury, z owoców i codziennych przedmiotów z zastosowaniem cieniowania pastelami suchymi, trafne określanie związku różnic walorowych z kierunkiem światła padającego w rysunku
---	---	--

<p>7. Światło w rzeźbie. / „Pola, lasy, rzeki – widok z lotu ptaka”</p> <p>„W puszczy – drzewa, rośliny, zwierzęta” (reliefy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie znaczenia faktury i światłocienia w rzeźbie i płaskorzeźbie o zróżnicowanej formie, orientacyjna znajomość wpływu światła na pogłębianie różnic walorowych w kształtowaniu bryły • omawianie wybranej rzeźby lub płaskorzeźby, w której charakter bryły wydobywany jest przez światło (orientacyjne określanie jej faktury, kształtów, linii) • tworzenie prostego białego lub wielobarwnego reliefu z papieru kolorowego i innych materiałów o zróżnicowanej fakturze przedstawiającego krajobraz z lotu ptaka • tworzenie prostej monochromatycznej kompozycji reliefu przedstawiającego puszcę 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie znaczenia faktury i światłocienia w rzeźbie i płaskorzeźbie o zróżnicowanej formie, dobra znajomość wpływu światła na pogłębianie różnic walorowych w kształtowaniu bryły • omawianie kilku rzeźb o zróżnicowanych tematach, z różnych materiałów, w których charakter bryły jest wydobywany przez światło (określanie różnic faktury, kształtów, linii) • tworzenie oryginalnego białego lub wielobarwnego reliefu z papieru kolorowego i innych materiałów o zróżnicowanej fakturze • tworzenie oryginalnej wieloelementowej monochromatycznej kompozycji reliefu przedstawiającego drzewa, rośliny i zwierzęta w puszczy
<p>O przestrzeni w obrazie</p>		
<p>8. Najstarsze opowiadania o świecie i przestrzeni. Jak przedstawić to, co bliżej, i to, co dalej, w układzie rzędowym, pasowym i kulisowym. / Współczesna opowieść w układzie pasowym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość najstarszych sposobów przedstawiania przestrzeni w obrazach, na płaszczyźnie, orientacyjne określanie ich znaczenia dla ukazywania trójwymiarowości świata na płaszczyźnie • rozumienie i orientacyjne precyzowanie pojęć: układ rzędowy, pasowy, kulisowy • omawianie na prostych przykładach niektórych zasad poznanych sposobów przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie • tworzenie schematycznych szkiców ilustrujących przedstawianie obiektów w układzie, rzędowym, pasowym, kulisowym • tworzenie uproszczonej kompozycji pasowej na wybrany 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość najstarszych sposobów przedstawiania przestrzeni w obrazach, na płaszczyźnie, dobra znajomość ich znaczenia dla ukazywania trójwymiarowości świata na płaszczyźnie • dobre rozumienie i precyzowanie pojęć: układ rzędowy, pasowy, kulisowy • omawianie zasad poznanych rodzajów przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie na różnych przykładach • tworzenie szkiców trafnie ilustrujących przedstawianie obiektów i przestrzeni w układzie rzędowym, pasowym, kulisowym • tworzenie przemyślanej, oryginalnej kompozycji pasowej, trafnie ilustrującej wybraną tematykę współczesną

<p>9. Perspektywa linearna. Przestrzeń i bryły w perspektywie linearnej. / „Fantastyczne miasto robotów” lub „Wycieczka w autobusie”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie zasad perspektywy linearnej • orientacyjne określanie sposobu przedstawiania przestrzeni w perspektywie centralnej i bocznej, żabiej i z lotu ptaka, obserwowanie skrótów perspektywicznych, linii horyzontu, punktu zbiegu linii • zauważanie i opisywanie niektórych cech perspektywy linearnej w omawianych dziełach • tworzenie prostej kompozycji rysunkowej czarno-białej lub barwnej, w której zastosowane są częściowo zasady perspektywy linearnej (perspektywa centralna) i elementy światłocienia 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość zasad perspektywy linearnej jako sposobu przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie • dokładne określanie sposobu przedstawiania przestrzeni w perspektywie centralnej i bocznej, żabiej i z lotu ptaka, wnikliwe obserwowanie skrótów perspektywicznych, linii horyzontu, punktu zbiegu linii • zauważanie i opisywanie wielu istotnych cech perspektywy linearnej w omawianych dziełach • tworzenie ciekawej wieloelementowej kompozycji rysunkowej czarno-białej lub barwnej, w której w konsekwentny i przemyślany sposób zostały zastosowane zasady perspektywy linearnej (perspektywa centralna) i wykorzystany światłocień
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie ciekawej wieloelementowej kompozycji rysunkowej czarno-białej lub barwnej, w której w konsekwentny i przemyślany sposób zostały zastosowane zasady perspektywy linearnej <p>(perspektywa centralna) i wykorzystany światłocien</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie zasad perspektywy linearnej • orientacyjne określanie sposobu przedstawiania przestrzeni w perspektywie centralnej i bocznej, ukośnej, żabiej i z lotu ptaka, • zwrócenie uwagi na znaczenie umiejscowienia linii horyzontu • obserwowanie umiejscowienia punktów zbiegu linii na horyzoncie w perspektywie bocznej i ukośnej • zauważanie i opisywanie niektórych zasad perspektywy linearnej w wybranych dziełach malarskich, rysunkowych, rysunkowych • tworzenie prostej rysunkowej kompozycji barwnej ukazującej wnętrze pałacu z orientacyjnie, częściowo zastosowanymi zasadami perspektywy linearnej, w ujęciu bocznym lub ukośnym 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość zasad perspektywy linearnej jako sposobu przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie • dokładne określanie sposobu przedstawiania przestrzeni w perspektywie centralnej i bocznej, ukośnej, żabiej i z lotu ptaka • dobre rozumienie znaczenia linii horyzontu w perspektywie linearnej • dokładne określanie znaczenia i usytuowania punktów zbiegu linii na horyzoncie w perspektywie bocznej i ukośnej • zauważanie i dokładne opisywanie zasad perspektywy linearnej w wybranych dziełach malarskich, rysunkowych, graficznych • tworzenie ciekawej, złożonej kompozycji barwnej ukazującej wnętrze pałacu zgodnie z zasadami perspektywy linearnej, w ujęciu bocznym lub ukośnym
<p>11.O perspektywie powietrznej. / „Mgły w górach, nad morzem, nad polami i w lesie. Kolorowa i błękitna przestrzeń – jak powietrze zmienia barwy w przestrzeni”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie zasad perspektywy powietrznej i jej znaczenia • wskazywanie niektórych cech perspektywy powietrznej w wybranym obrazie • tworzenie prostej kompozycji pejzażowej, w której zastosowane są elementy perspektywy powietrznej • posługiwanie się techniką rysowania suchymi pastelami albo kredkami akwarelowymi lub akwarelami w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie zasad perspektywy powietrznej i jej znaczenia dla przedstawienia głębi w obrazie, wyjaśnianie przyczyn zmiany kolorystyki obiektów w miarę oddalenia od oka widza • wskazywanie sposobu zastosowania perspektywy powietrznej w dziełach malarskich o zróżnicowanym charakterze • tworzenie oryginalnej kompozycji pejzażowej, w której dla pokazania przestrzeni zastosowana została perspektywa powietrzna • wykorzystywanie różnych możliwości techniki rysowania pastelami suchymi albo kredkami akwarelowymi lub akwarelami w tworzonej pracy plastycznej

<p>12.* Perspektywa malarska i plany. /</p> <p>„Cztery pory roku</p> <p>– świat widziany przez ptaki, liście, krople deszczu, śnieżynki”</p> <p>* po lekcji możliwość przeprowadzenia lekcji powtórzeniowej</p> <p>28 (12A)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie znaczenia planów w ukazywaniu przestrzeni w obrazie oraz ich związku z układem kulisowym • orientacyjne określanie znaczenia kolorów przedmiotów w ukazywaniu przestrzeni w perspektywie malarskiej • orientacyjne określanie znaczenia temperatury barw przedmiotów w perspektywie malarskiej • stworzenie prostej kompozycji barwnej przedstawiającej pory roku, w której przestrzeń ukazana jest za pomocą planów i perspektywy malarskiej • posługiwanie się wybraną techniką (pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi oraz kolażem) 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie znaczenia planów w ukazywaniu przestrzeni w obrazie oraz ich związku z układem kulisowym • dokładne określanie znaczenia kolorów przedmiotów w ukazywaniu przestrzeni w perspektywie malarskiej • znajomość i dokładne określanie związku temperatury barw przedmiotów z ich umiejscowieniem w przestrzeni w perspektywie malarskiej • stworzenie wybraną techniką oryginalnej, interesującej pod względem formy plastycznej kompozycji barwnej ukazującej pory roku, w której przestrzeń ukazana została za pomocą planów i perspektywy malarskiej (pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi z kolażem)
<p>Zainspiruj się przeszłością</p>		

<p>13. Co w sztuce zmienia się w ciągu wieków? Co pozostaje podobne?</p> <p>Jak artyści przedstawiali świat, jak wyglądały dzieła w różnych okresach? / Oś czasu. „Moja podróż w czasie” lub „Wehikuł czasu” – praca inspirowana wybranym dziełem sztuki dawnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie ram czasowych sztuki antycznej, średniowiecznej i nowożytnej oraz epok i okresów w sztuce nowożytnej • orientacyjne określanie kolejności, czasu trwania poszczególnych epok w sztuce • orientacyjne określanie niektórych form i tematów dzieł na podstawie przypomnienia wybranych dzieł antycznych, średniowiecznych, współczesnych, próby obserwowania wspólnych cech dzieł wybranych epok m.in. obserwowania przemian ideału piękna poznanych wcześniej epok • orientacyjne określanie znaczenia roli artysty • ogólne rozumienie znaczenia pośredniego i bezpośredniego znaczenia kontaktu ze sztuką • tworzenie uproszczonej kompozycji osi czasu przedstawiającej następujące po sobie epoki okresy w sztuce lub pojazdu przenoszącego w wybrany okres w historii 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie ram czasowych sztuki antycznej, średniowiecznej i nowożytnej oraz epok i okresów w sztuce nowożytnej • precyzyjne określanie kolejności, czasu trwania poszczególnych epok w sztuce • dokładne określanie wybranych form tematów i dzieł na podstawie przypomnienia wybranych dzieł antycznych, średniowiecznych, współczesnych, obserwowanie cech wspólnych i odrębnych dzieł wybranych epok m.in. obserwowanie i wskazywanie przemian ideału piękna poznanych wcześniej epok • precyzyjne określanie i rozumienie znaczenia roli artysty w wybranych okresach w sztuce • rozumienie różnorodnego znaczenia roli artysty • tworzenie precyzyjnej, estetycznej oryginalnej kompozycji osi czasu przedstawiającej następujące po sobie epoki, okresy w sztuce lub pojazdu przenoszącego w wybrany okres w historii w otoczeniu przestrzeni inspirowanej charakterystycznymi dziełami sztuki
<p>Statycznie czy dynamicznie</p>		

<p>14. Harmonia i symetria porządkują kompozycje malarskie i rzeźbiarskie. O spokoju, harmonii, proporcjach i symetrii kompozycji nie tylko w sztuce renesansowej.</p> <p>/ Różne tematy dzieł „zamknięte w trójkącie”. Scenka wpisana w trójkąt – występ artystów na scenie lub zabawa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość cech sztuki renesansowej jako ponownego odkrycia sztuki antycznej • orientacyjne określanie znaczenia niektórych wybranych cech dzieł renesansowych • orientacyjne określanie tematyki i cech kompozycji renesansowych dzieł malarskich i rzeźbiarskich wybranych twórców • orientacyjne określanie znaczenia sztuki renesansowej jako inspiracji do powstania wybranych dzieł współczesnych • tworzenie prostej zamkniętej, kompozycji barwnej wpisanej w trójkąt, przedstawiającej występ na scenie lub zabawę, wykorzystanie niektórych możliwości techniki pastelii suchych w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie cech, charakteru sztuki renesansowej jako ponownego odkrycia, kontynuacji i rozwinięcia sztuki antycznej • dokładne określanie, rozumienie znaczenia istotnych cech dzieł renesansowych m.in. harmonii, spokoju, umiaru, idealizacji • precyzyjne określanie tematyki poruszanej przez wybranych artystów renesansowych, bardzo dobra znajomość cech kompozycji renesansowych kompozycji malarskich i rzeźbiarskich oraz określanie środków plastycznych służących do ich uzyskiwania • odkrywanie znaczenia sztuki renesansowej jako bogatego źródła inspiracji twórców współczesnych • tworzenie oryginalnej zamkniętej kompozycji barwnej wpisanej w trójkąt, przedstawiającej występ na scenie lub zabawę, wykorzystywanie różnorodnych możliwości techniki pastelii suchych
<p>15. Jak rytm i symetria porządkują formy budowlane i plany miast. / Renesansowy plan</p> <p>• dokładne określanie cech, charakteru sztuki renesansowej jako ponownego odkrycia, kontynuacji i rozwinięcia sztuki antycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość cech sztuki renesansowej jako ponownego odkrycia sztuki antycznej • orientacyjne określanie znaczenia niektórych wybranych cech dzieł renesansowych • orientacyjne określanie tematyki i cech kompozycji renesansowych dzieł malarskich i rzeźbiarskich wybranych twórców • orientacyjne określanie znaczenia sztuki renesansowej jako inspiracji do powstania wybranych dzieł współczesnych • tworzenie prostej zamkniętej, kompozycji barwnej wpisanej w trójkąt, przedstawiającej występ na scenie lub zabawę, wykorzystanie niektórych możliwości techniki pastelii suchych w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie cech, charakteru sztuki renesansowej jako ponownego odkrycia, kontynuacji i rozwinięcia sztuki antycznej • dokładne określanie, rozumienie znaczenia istotnych cech dzieł renesansowych m.in. harmonii, spokoju, umiaru, idealizacji • precyzyjne określanie tematyki poruszanej przez wybranych artystów renesansowych, bardzo dobra znajomość cech kompozycji renesansowych kompozycji malarskich i rzeźbiarskich oraz określanie środków plastycznych służących do ich uzyskiwania • odkrywanie znaczenia sztuki renesansowej jako bogatego źródła inspiracji twórców współczesnych • tworzenie oryginalnej zamkniętej kompozycji barwnej wpisanej w trójkąt, przedstawiającej występ na scenie lub zabawę, wykorzystywanie różnorodnych możliwości techniki pastelii suchych

<p>15. Jak rytm i symetria porządkują formy budowli i plany miast. / Renesansowy plan miasta z rynkiem. Plany budowli</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech sztuki renesansowej, klasycystycznej, w tym dzieł rzeźbiarskich oraz architektury jako kontynuacji sztuki antycznej • orientacyjne określanie cech renesansowych, klasycystycznych kompozycji rzeźbiarskich i architektonicznych oraz dzieł współczesnych do nich nawiązujących • orientacyjne określanie cech renesansowych założeń urbanistycznych • tworzenie prostego rysunkowego, barwnego planu miasta inspirowanego założeniami renesansowymi lub planu techniką monotypii graficznej 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie cech sztuki renesansowej, klasycystycznej, w tym formy i nawiązań dzieł rzeźbiarskich oraz architektonicznych do sztuki antycznej, oraz inspirowania się antykiem w sztuce współczesnej • dokładne określanie cech renesansowych, klasycystycznych kompozycji rzeźbiarskich i architektonicznych oraz dzieł współczesnych do nich nawiązujących • dobra znajomość i określanie cech renesansowych założeń urbanistycznych na przykładzie Zamościa • tworzenie ciekawego, oryginalnego, rysunkowego, barwnego planu miasta (z wyróżnionymi planami niektórych budowli) inspirowanego założeniami renesansowymi lub techniką monotypii graficznej
---	--	--

<p>16. Przedstawianie ruchu w sztuce barokowej</p> <p>i późniejszej. Co potęguje dynamikę, wrażenie ruchu w kompozycjach?</p> <p>/ Poruszanie się ludzi (kompozycja po przekątnej). Siły i zjawiska przyrodnicze – światło, ruch i odgłosy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech kompozycji dynamicznej w malarstwie, rzeźbie • określanie i wskazywanie niektórych cech kompozycji dynamicznych na przykładzie malarskich, rzeźbiarskich dzieł barokowych, późniejszych, współczesnych oraz dzieł innych dziedzin m.in. filmowych • udział w dyskusji o możliwościach rzedstawiania ruchu na obrazach i rzeźbie, orientacyjne określanie, co pozwala pokazać ruch poprzez porównanie z niektórymi środkami wykorzystywanymi do przedstawiania spokoju, statyki • tworzenie prostej kompozycji malarskiej lub kompozycji techniką mieszaną przedstawiającej szybki ruch, ludzi w trakcie uprawiania sportu oraz przedstawianie w prosty sposób siły, dynamiki gwałtownych zjawisk przyrodniczych 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie cech kompozycji dynamicznej w malarstwie, rzeźbie, wskazywanie środków plastycznych służących do uzyskiwania wrażenia ruchu, zmienności, dynamiki w kompozycji • określanie i wskazywanie wielu charakterystycznych, istotnych cech kompozycji dynamicznych na przykładzie różnorodności malarskich, rzeźbiarskich dzieł barokowych mitologicznych, religijnych, późniejszych obrazów historycznych i batalistycznych, pejzaży oraz współczesnych scen rodzajowych m.in. w filmach • aktywny udział w dyskusji o możliwościach przedstawiania ruchu w malarstwie i rzeźbie, precyzyjne określanie, jakie środki plastyczne wykorzystywane są do pokazania ruchu, dynamiki, zmienności poprzez porównanie z niektórymi środkami plastycznymi wykorzystywanymi do przedstawiania statyki, spokoju • tworzenie oryginalnej kompozycji malarskiej lub wykonanej techniką mieszaną trafnie przedstawiającej szybki ruch, ludzi w trakcie uprawiania sportu oraz wykazywanie się kreatywnością podczas przedstawiania gwałtownych zjawisk przyrodniczych
<p>17. Dynamika w architekturze barokowej i współczesnej.</p> <p>/ „Fantastyczne dynamiczne budowle – kryształowe miasto lub budowle o płynnych kształtach”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech kompozycji dynamicznej w rzeźbie i architekturze • orientacyjne określanie środków plastycznych stosowanych do tworzenia nieużytkowych i użytkowych kompozycji przestrzennych • proste omawianie pod względem dynamicznego charakteru formy niektórych cech wybranych elementów kompozycji rzeźbiarskich, dekoracji rzeźbiarskich, wnętrz budowli, fasad budowli • tworzenie prostej kompozycji techniką kolażu przedstawiającej fantastyczne dynamiczne budowle o ostrych lub obłych, płynnych zarysach inspirowane architekturą barokową i 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie istotnych cech kompozycji dynamicznej w rzeźbie i architekturze • dokładne precyzowanie środków plastycznych stosowanych do tworzenia nieużytkowych i użytkowych kompozycji przestrzennych • trafne, dokładne omawianie pod względem dynamicznego charakteru formy cech, wybranych elementów kompozycji rzeźbiarskich, dekoracji rzeźbiarskich, wnętrz budowli, fasad budowli • tworzenie oryginalnej, złożonej kompozycji techniką kolażu przedstawiającej fantastyczne dynamiczne budowle współczesną o ostrych lub obłych zarysach inspirowane architekturą barokową i współczesną

Kim jest artysta?		
<p>18. Artysta badaczem. Podziw dla piękna i potęgi natury.</p> <p>/ Badamy kolory i kształty. Krople i ziarna piasku, promienie światła. Obserwacja przemian w czasie, przemijanie – piękno młodości i starości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie roli i zadań artysty oraz wskazywanie znaczenia obserwacji, inspirowania się naturą i badania jej zasad podczas tworzenia na przykładzie wybranego dzieła poznane- go artysty • orientacyjne rozumienie znaczenia obserwacji świata, przemian przedstawianych osób, przedmiotów w czasie w twórczości wybranych artystów renesansowych, barokowych, XIX w. i współczesnych • tworzenie prostych kompozycji barwnych inspirowanych naturą oraz problematyką przemijania 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie zmieniającej się roli i zadań artysty w wybranych okresach w sztuce, wskazywanie znaczenia obserwacji, inspirowania się naturą i badania jej zasad oraz dokładne omawianie tego na wybranych przykładach dzieł i postaw artystów (Dürer, Leonardo da Vinci, Rembrandt, Wyczółkowski) • bardzo dobre rozumienie różnorodnego znaczenia obserwacji świata, przemian przedstawianych przedmiotów w czasie w twórczości wybranych artystów renesansowych, barokowych, XIX w. i współczesnych • tworzenie oryginalnych barwnych kompozycji rysunkowych i malarskich ściśle związanych z obserwacją natury oraz problematyką przemijania
<p>19. Artysta badaczem – określanie i badanie zasad. / Abstrakcja z losowo rozrzuconych kształtów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie zmieniającej się roli artysty jako obserwatora natury oraz jako badacza zasad rządzących wybranymi zdarzeniami w wybranych okresach w historii i współcześnie • uproszczone opisywanie roli artysty – twórcy współczesnego dzieła, w którym ten bada wybrane zasady • tworzenie techniką wycinanki prostej kompozycji abstrakcyjnej z wybranych figur zakomponowanych w sposób losowy 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość i określanie zmieniającej się roli artysty jako obserwatora natury, badacza w wybranych okresach w historii oraz współcześnie jako wnikliwego badacza zjawisk, zasad rządzących wybranymi zdarzeniami prowadzącymi do stworzenia abstrakcyjnego obrazu lub akcji • opisywanie roli artysty – twórcy współczesnego dzieła, w którym ten bada wybrane zasady matematyczne lub zjawiska socjologiczne • tworzenie techniką wycinanki złożonej, oryginalnej kompozycji abstrakcyjnej powstającej z wybranych figur zakomponowanych w sposób losowy, dokładne zaplanowanie etapów wykonania pracy

<p>20.* Artysta iluzjonista, czyli daj się oszukać! Wejście w świat artysty. Gra i zabawa artysty z widzem. Zasady gry, sposób tworzenia iluzji. / „Kolorowe kałuże i kamienie na chodniku, zaskakujące przeszkody”</p> <p>*po lekcji możliwość przeprowadzenia lekcji powtórzeniowej</p> <p>29 (20A)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość roli artysty jako kreatora dzieł stanowiących iluzyjne uzupełnienie rzeczywistości • orientacyjna znajomość cech malarstwa iluzjonistycznego • orientacyjna znajomość wybranych dzieł z różnych okresów wiernie, w fotograficzny sposób naśladujących rzeczywistość i łączących się z nią • uczestniczenie w dyskusji o postawach i roli artysty • tworzenie prostej kompozycji street artu łączącej się z rzeczywistością i ją uzupełniającej 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość roli artysty jako kreatora różnorodnych dzieł stanowiących iluzyjne uzupełnienie rzeczywistości • dobra znajomość cech malarstwa iluzjonistycznego • dobra znajomość wybranych dzieł z różnych okresów wiernie, w fotograficzny sposób naśladujących rzeczywistość i łączących się z nią • aktywny udział w dyskusji o postawach i roli artysty • tworzenie oryginalnej kompozycji street artu ściśle, iluzyjnie łączącej się z rzeczywistością i ciekawie i zaskakująco ją uzupełniającej
<p>Sztuka na wyciągnięcie ręki</p>		
<p>21. Bogactwo ornamentu – Jak powstaje i czego się składa ornament? Czyli o potrzebie ozdabiania i dekorowania w sztuce i życiu codziennym. Kropki, kreski, małe wzorki i zawijasy – najmniejsze cząstki ornamentu.</p> <p>Jak rozrasta się ornament?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie natury jako inspiracji do powstawania ornamentów wykorzystywanych do dekoracji różnych przedmiotów życia codziennego • orientacyjne określanie czasu, miejsca i kręgu kulturowego, w których powstał przedmiot na podstawie dekorującego go ornamentu • tworzenie uproszczonych ornamentów z najmniejszych rytmicznie powtarzających się motywów lub niepowtarzalnego ornamentu w miarę spójnego pod względem stylistycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie różnych stylizowanych elementów natury (roślin, zwierząt, detali krajobrazu często uproszczonych do form geometrycznych i/lub abstrakcyjnych) jako inspiracji do tworzenia motywów zdobniczych wykorzystywanych do dekoracji różnych przedmiotów życia codziennego • dokładne określanie czasu, miejsca powstania i kręgu kulturowego, w których powstał przedmiot na podstawie dekorującego go ornamentu • tworzenie oryginalnego, złożonego, bogatego ornamentu z najmniejszych rytmicznie powtarzających się motywów lub niepowtarzalnego, bogatego ornamentu spójnego pod względem stylistycznym

<p>22. Wśród meandrów rzeki, w gęstwinie gałązek, liści i listeczków, kwiatów, zwierząt, czyli o popularności różnych ornamentów w historii.</p> <p>/ Projekty wzorzystych tkanin – geometryczne oraz roślinne i zwierzęce wzory</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie znaczenia prostych form naturalnych jako źródła inspiracji do tworzenia różnorodnych ornamentów • orientacyjne określanie znaczenia i wykorzystywania we wzornictwie i projektowaniu ornamentów ludów pierwotnych innych kultur, rodzimej sztuki ludowej • orientacyjna znajomość związków ornamentów z niektórymi dziedzinami sztuki i technikami plastycznymi (ornamenty rzeźbione, malowane, haftowane) • orientacyjne wskazywanie związku ornamentu z kompozycją rytmiczną i otwartą • wykorzystywanie samodzielnie wymyślonego prostego ornamentu geometrycznego, roślinnego, zwierzęcego w projektowaniu tkaniny (prosta kompozycja rytmiczna, otwarta) 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie znaczenia prostych form naturalnych jako źródła inspiracji do tworzenia różnorodnych ornamentów i motywów • trafne, precyzyjne określanie znaczenia i wykorzystywania we wzornictwie i projektowaniu ornamentów ludów pierwotnych innych kultur, rodzimej sztuki ludowej • dobra znajomość związków różnorodnych ornamentów z wieloma dziedzinami sztuki i różnymi technikami plastycznymi (ornamenty rzeźbione, malowane, haftowane) • trafne wskazywanie częstego związku ornamentu z kompozycją rytmiczną i otwartą, określanie innych kompozycji ornamentów • wykorzystywanie samodzielnie wymyślonego oryginalnego ornamentu geometrycznego, roślinnego, zwierzęcego w projektowaniu tkaniny jako złożonej kompozycji rytmicznej i otwartej
--	---	--

<p>23. Moda i proporcje sylwetki na przykładzie barokowej i rokokowej mody.</p> <p>/ Jak w pięknej sukni mogła bawić się mała królewna?</p> <p>Niezwykła suknia z kryzą i wachlarzem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ogólne rozumienie związku mody, strojów jako jednej z form sztuki użytkowej ze stylem panującym w sztuce • orientacyjne określanie związku proporcji sylwetki, rozmiarów strojów i fryzur w modzie kobiecej na zróżnicowanych przykładach strojów i fryzur barokowych, rokokowych i empire • orientacyjne określanie specyfiki dawnych strojów męskich ze szczególnym zwróceniem uwagi na polski strój szlachecki • orientacyjne określanie estetycznej i społecznej funkcji i znaczenia stroju na wybranych przykładach dawnej mody kobiecej i męskiej • projektowanie i tworzenie modelu kompozycji bogatej, dekoracyjnej, barwnej sukni na stelażu inspirowanej modą barokową i rokokową ze zróżnicowanych materiałów ekologicznych i innych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumienie różnorodnych związków i oddziaływań mody, strojów jako jednej z form sztuki użytkowej ze stylem panującym w sztuce • dokładne określanie związku proporcji sylwetki, rozmiarów części strojów oraz fryzur w modzie kobiecej na zróżnicowanych przykładach strojów i fryzur barokowych, rokokowych i empire • określanie znaczenia i specyfiki dawnych strojów męskich ze szczególnym zwróceniem uwagi na polski strój szlachecki • dokładne określanie i rozumienie estetycznej i społecznej funkcji i znaczenia stroju na wybranych przykładach dawnej mody kobiecej i męskiej, odzwierciedlanie pozycji społecznej w formie i atrybutach stroju • projektowanie i tworzenie oryginalnego modelu kompozycji bogatej, dekoracyjnej, barwnej sukni z kryzą i wachlarzem na odpowiednim stelażu inspirowanej modą barokową, rokokową lub empire ze zróżnicowanych materiałów ekologicznych i innych
--	---	--

<p>24. Język mody językiem poro- zumienia między ludźmi. Opowia- danie o sobie i pozycji społecz- nej poprzez strój.</p> <p>/ Oficjalnie czy na luzie – szal i krawat zmieniają strój. Moje marzenia, upodobania, pasje „na głowie” – zabawna fryzura, nakrycie głowy opowiadające o mnie... z przy- mrużeniem oka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne, ogólne rozumienie este- tycznego, użytkowego i społecznego znaczenia mody jako obrazu pozycji społecznej • wskazywanie ogólnych związków mody ze stylem panującym w sztuce • ogólne rozumienie dawnej mody jako źródła inspiracji dla współczesnych projektantów • ogólne rozumienie znaczenia fryzur jako dopełnienia ubioru ukazującego pozycję społeczną oraz elementu korygującego proporcje sylwetki • tworzenie kompozycji prostych, istot- nych dodatków (szala, krawata) uzu- pełniających i zmieniających charakter współczesnego ubioru • tworzenie projektu i modelu fryzury i/lub nakrycia głowy z atrybutami odzwierciedlającymi zainteresowania, marzenia jako forma współczesnego nawiązania do baroku i rokoka 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne rozumienie estetycznego, użytkowego i społecznego znaczenia mody jako obrazu pozycji społecznej, stanowiska, funkcji społecznej, stanu majątkowego • wskazywanie różnorodnych związków mody z kulturą, okresem w historii, stylem panującym w sztuce na przykładzie mody barokowej, rokokowej, empire • rozumienie różnorodnych oddziaływań i wpływów mody dawnej na współczesną jako źródła inspiracji, pomysłów do przetwarzania wybranych elementów strojów historycznych we współczesnej modzie kreowanej przez największych projektantów • dobre rozumienie znaczenia fryzur jako istotnego dopełnienia ubioru ukazującego pozycję społeczną, ilustrującego osobiste przeżycia, poprzez rozmiary korygującego proporcje sylwetki narzucanej przez modne stroje w okresie baroku, rokoka, empire • tworzenie kompozycji oryginalnych istotnych dodatków (szala, krawata) uzupełniających i zmieniających charakter współczesnego ubioru • tworzenie oryginalnego projektu i modelu fryzury i/lub nakrycia głowy z trafnie dobranymi i ciekawie zakomponowanymi atrybutami odzwierciedlającymi zainteresowania, marzenia jako forma współczesnego nawiązania do baroku i rokoka
--	---	--

<p>25. Znaczenie ogrodów. / Ogrodowa geometria</p> <p>– ogród z osi. Nastroj i tajemniczość angielskiego ogrodu – budowla, rzeźba ukryta wśród drzew</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumienie ogólnego znaczenia ogrodu i parku jako miejsc odpoczynku, historycznie związanych z pałacem, budowlą mieszkalną • orientacyjne rozumienie podporządkowania sposobu tworzenia ogrodów i parków zasadom architektonicznego kształtowania przestrzeni • dokonywanie prostych porównań zasadniczych cech ogrodów barokowych, angielskich, wschodnich związanych z filozofią zen, ogrodów współczesnych • tworzenie prostych planów dwóch znacząco różniących się od siebie założeń ogrodowych (ogrodu barokowego i ogrodu angielskiego) w formie kolażu i pracy malarskiej farbami akwarelowymi, pastelami suchymi lub olejnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumienie różnorodnego znaczenia ogrodu i parku jako miejsc odpoczynku, przestrzeni uprawy roślin historycznie związanych z pałacem, rezydencją, willą, budowlą mieszkalną, wskazywanie różnych rodzajów ogrodów • dobre rozumienie podporządkowania sposobu tworzenia ogrodów i parków zasadom architektonicznego kształtowania przestrzeni z wykorzystaniem elementów natury – roślin • dokonywanie różnorodnych porównań charakterystycznych cech ogrodów barokowych, angielskich, wschodnich związanych z filozofią zen, ogrodów współczesnych m.in. pod względem ogólnych założeń kompozycyjnych, sposobu kształtowania zieleni, budowli ogrodowych • tworzenie oryginalnych ciekawych planów znacząco różniących się od siebie założeń ogrodowych (ogrodu barokowego i ogrodu angielskiego) w formie kolażu i pracy malarskiej mieszaną farbami akwarelowymi, pastelami suchymi lub olejnymi
<p>26. *Harmonia, spokój wschodnich ogrodów.</p> <p>/ Współczesne kwiatowe rzeźby i zielone ściany, ogrody zen</p> <p>*po lekcji możliwość przeprowadzenia lekcji powtórzeniowej</p> <p>30 (26A)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ogólne rozumienie idei ogrodu jako miejsca odpoczynku i łączności z naturą stworzonego w przemyślany sposób • rozumienie idei harmonii, równowagi spokoju wschodnich ogrodów zen, porównywanie ich z ideą poznanych ogrodów europejskich wybranych okresów w sztuce • projektowanie i tworzenie prostych kompozycji przestrzennych związanych z ogrodami żywych i/lub sztucznych roślin i kwiatów, wykonanie makiety ogrodu w stylu zen 	<ul style="list-style-type: none"> • dobre rozumienie idei ogrodu jako miejsca odpoczynku i łączności z naturą stworzonego w przemyślany sposób zgodnie z zasadami tworzenia przestrzennej kompozycji architektonicznej • dobre rozumienie idei harmonii, równowagi, spokoju harmonii wschodnich ogrodów zen, porównywanie ich z ideą poznanych rodzajów ogrodów europejskich wybranych okresów w sztuce (baroku, klasycyzmu, romantyzmu), zauważanie różnic, podobieństw, związków między nimi • projektowanie i tworzenie oryginalnych, zaskakujących kompozycji przestrzennych związanych z ogrodami z żywych i/lub sztucznych roślin i kwiatów, wykonanie ciekawej makiety ogrodu w stylu zen
<p>Lekcje powtórzeniowe</p>		

<p>27. (4A)* Powtórzenie wiadomości</p> <p>o grafice. Drzewo grafiki – podziały grafiki, rodzaje druku i techniki</p> <p>*możliwość realizacji po lekcji 4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne rozumienie dwuetapowego procesu powstawania grafiki i równorzędnej wartości wszystkich odbitek jako oryginałów • orientacyjne określanie grafiki jako dziedziny sztuki związanej z drukiem, ogólna znajomość podziału grafiki na artystyczną i użytkową oraz komputerową • ogólne rozumienie pojęć matryca, odbitka, druk, nakład oraz określanie ich związku z technikami graficznymi • orientacyjna znajomość i dokonywanie orientacyjnego podziału technik graficznych na druk wklęsły, wypukły i płaski, orientacyjna znajomość rodzajów płyt graficznych, charakterystycznych narzędzi, sposobów wykonania matryc określonymi technikami graficznymi • znajomość niektórych artystów wykonujących grafiki określonymi technikami • tworzenie uproszczonej kompozycji w formie drzewa (mapy pamięci) prezentującego główne podziały, specyfikę grafiki oraz zasadnicze techniki graficzne druku wypukłego, wklęsłego i płaskiego • ogólna znajomość specyfiki, (rozwiązanie sprawdzianu o grafice w zakresie podstawowym) 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne rozumienie i określanie specyfiki grafiki jako jedynej dziedziny sztuki, w której proces powstawania dzieł jest dwuetapowy i wszystkie powstające odbitki mają wartość oryginalnych dzieł sztuki • dokładne określanie szerokiego zakresu grafiki jako dziedziny sztuki związanej z drukiem, dobra znajomość podziału grafiki jako dziedziny sztuki na artystyczną i użytkową oraz komputerową • dobre rozumienie i precyzowanie pojęć matryca, odbitka, druk, nakład oraz określanie ich ścisłego związku z technikami graficznymi • dobra znajomość i dokonywanie dokładnego podziału na druk wklęsły, wypukły i płaski, znajomość rodzajów płyt graficznych, charakterystycznych narzędzi, sposobów wykonywania matryc określonymi technikami graficznymi, wyglądu odbitek, środków plastycznych charakterystycznych dla prac wykonanych poszczególnymi technikami • dobra znajomość wybranych artystów posługujących się technikami graficznymi druku wypukłego, wklęsłego i płaskiego, omawianie wybranych dzieł, rozumienie i omawianie specyficznych środków plastycznych zastosowanych w grafikach wykonanych poszczególnymi technikami • tworzenie ciekawej pod względem plastycznym kompozycji w dokładny sposób prezentującej główne podziały, specyfikę grafiki oraz różnorodne techniki graficzne druku wypukłego, wklęsłego i płaskiego • bardzo dobra znajomość grafiki (rozwiązanie wszystkich zadań ze sprawdzianu o grafice)
--	--	---

<p>28 (12A)* Powtórzenie wiadomości o świetle w dziełach sztuki i sposobach przedstawiania przestrzeni w obrazach.</p>	<ul style="list-style-type: none">• orientacyjne rozumienie słabego i mocnego waloru barwy, plamy barwnej, porównywanie waloru niektórych barw i plam barwnych• orientacyjne rozumienie pojęcia waloru, światłocienia i cieniowania dla przedstawiania przestrzenności przedmiotów w dziełach sztuki na płaszczyźnie	<ul style="list-style-type: none">• dobre rozumienie i dokładne określanie słabego mocnego waloru barwy, plamy barwnej, precyzyjne porównywanie barw, plam barwnych o słabym i mocnym walorze
--	---	---

<p>Ten sam temat</p> <p>w różnym świetle i w przestrzeni przedstawianej w różny sposób</p> <p>* możliwość realizacji po lekcji 12</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie i rozumienie różnych sposobów przedstawienia przestrzeni na płaszczyźnie w historii w dziełach sztuki • orientacyjne określanie zasad perspektywy linearnej i przedstawiania przestrzeni z różnych punktów widzenia w tej perspektywie oraz skrótów perspektywicznych przedmiotów przedstawianych w perspektywie linearnej • orientacyjne określanie zmian kolorystycznych przedmiotów w przestrzeni w perspektywie powietrznej • orientacyjne określanie znaczenia barw, temperatury barwy w perspektywie malarskiej • orientacyjne określanie cech perspektywy kulisowej i znaczenia planów obrazu • tworzenie kilku prostych kompozycji w podobnej do siebie tematyce obrazujących orientacyjne rozumienie znaczenia waloru, światłocienia i cieniowania oraz ogólnego przeglądu poznanych sposobów przedstawiania przestrzeni • ogólna znajomość waloru, światłocienia, cieniowania oraz różnych sposobów przedstawiania przestrzeni, napisanie sprawdzianu w zakresie podstawowym 	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobre rozumienie pojęcia waloru, światłocienia i cieniowania dla przedstawiania przestrzenności przedmiotów w dziełach sztuki na płaszczyźnie i we własnych pracach plastycznych, rozpoznawanie, stosowanie i porównywanie miękkiego i twardego modelunku światłocieniowego • bardzo dobre rozumienie i znajomość oraz porównywanie różnych sposobów przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie w historii w różnych dziełach sztuki • bardzo dobre określanie zasad perspektywy linearnej, znaczenia umiejscowienia linii horyzontu oraz punktu zbiegu linii i przedstawiania przestrzeni z różnych punktów widzenia oraz skrótów perspektywicznych przedmiotów przedstawianych w perspektywie linearnej • bardzo dobra znajomość zmian kolorystycznych przedmiotów w przestrzeni w perspektywie powietrznej • bardzo dobre określanie znaczenia barw, temperatury barw dla przedstawiania przestrzeni w perspektywie malarskiej • bardzo dobre określanie przedstawiania przestrzeni w perspektywie kulisowej i za pomocą planów obrazu • tworzenie przemyślanego cyklu kompozycji na podobne do siebie tematy jako prezentacji przedstawiania waloru, światłocienia i cieniowania oraz ciekawego przeglądu poznanych sposobów przedstawiania przestrzeni • bardzo dobra znajomość waloru, światło- cienia, cieniowania oraz różnych sposobów przedstawiania przestrzeni (rozwiązań- nie wszystkich zadań w sprawdzianie)
---	--	---

<p>29. (20A)* Powtórzenie o poznanych epokach, rodzajach kompozycji stosowanych przez artystów w dawnych czasach oraz o misji i znaczeniu artysty, sposobie ukazywania świata. / Porównania, prezentacje na osobistej i klasowej osi czasu</p> <p>*możliwość realizacji po lekcji 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dokonywanie orientacyjnego podziału na sztukę starożytną, średniowieczną i nowożytną • orientacyjne określanie cech i porównywanie wybranych dzieł różnych dziedzin sztuki renesansowej i barokowej, rokokowej, klasycystycznej, romantycznej i współczesnej pod względem tematyki, sposobu przedstawienia tematu, kompozycji, proporcji, statyki i dynamiki, sposobu stosowania perspektywy, światłocienia, ekspresji • orientacyjne określanie znaczenia artysty i jego sposobu pracy • tworzenie prostej prezentacji przedstawiającej np. na osi czasu zmieniające się w wybranych okresach w sztuce: tematykę, kompozycję i wybrane środki plastyczne • porównywanie w formie prostych prezentacji postawy artysty jako badacza i obserwatora oraz iluzjonisty <ul style="list-style-type: none"> • ogólna znajomość podziału okresów w sztuce, postaw artystów, niektórych cech dzieł renesansowych, barokowych, rokokowych, klasycystycznych, romantycznych współczesnych (rozwiązanie sprawdzianu w zakresie podstawowym) 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonywanie precyzyjnego podziału na sztukę starożytną, średniowieczną i nowożytną • dokładne określanie cech i trafne porównywanie wielu dzieł malarskich, rzeźbiarskich, architektonicznych sztuki renesansowej, barokowej, rokokowej, klasycystycznej, romantycznej i współczesnej pod względem tematyki, sposobu przedstawienia tematu, kompozycji, proporcji, statyki i dynamiki, sposobu stosowania perspektywy, światłocienia, ekspresji • określanie różnorodnego znaczenia roli artysty i jego postawy, misji, sposobu pracy wyrażających się formie tworzonych przez nich dzieł • tworzenie oryginalnej prezentacji przedstawiającej np. na osi czasu na ciekawych przykładach wybranej dziedziny sztuki zmieniające się w wybranych okresach w sztuce: formę, tematykę, kompozycję i istotne środki plastyczne • porównywanie w ciekawych prezentacjach postawy artysty jako badacza i obserwatora rzeczywistości oraz iluzjonisty • bardzo dobra znajomość podziału okresów w sztuce, różnych postaw twórczych artystów, istotnych cech dzieł barokowych, rokokowych, klasycystycznych, romantycznych i współczesnych (rozwiązanie wszystkich zadań ze sprawdzianu)
--	--	---

<p>30. (26A)* Powtórzenie wiadomości o sztuce wokół nas – o potrzebie dekoracyjności w ornamentach, modzie i ogrodach.</p> <p>/ Nasze upodobania. Rozmowa –dlaczego lubimy ładnie wyglądać, otaczać się ładnymi przedmiotami, odpoczywać w otoczeniu natury? /</p> <p>„Mapa pamięci – na spacerze w ogrodzie”</p> <p>*możliwość realizacji po lekcji 26</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne rozumienie znaczenia ornamentów dekoracyjnych w różnych okresach i wybranych dziedzinach sztuki • ogólna znajomość niektórych najbardziej znanych w historii ornamentów, orientacyjne określanie ich związku z okresem w sztuce, rodzajem sztuki • orientacyjna znajomość formy ornamentów charakterystycznych dla wybranych okresów w sztuce • orientacyjne określanie znaczenia mody, formy strojów, fryzur w sztuce barokowej, rokokowej, klasycystycznej (empire) i współcześnie • orientacyjne określanie znaczenia ogrodów w sztuce, ogólna znajomość formy i kompozycji, czasu powstania ogrodów barokowych (francuskich), ogrodów angielskich, ogrodów zen i wybranych form ogrodów współczesnych • tworzenie prostych szkiców z motywami dekoracyjnymi, strojami na tle charakterystycznych fragmentów ogrodów jako forma uproszczonej mapy pamięci w celu utrwalenia wiadomości o wybranych dziełach użytkowych w najbliższym otoczeniu człowieka • ogólna znajomość ornamentów, strojów i fryzur barokowych, rokokowych, empire, współczesnych oraz ogrodów, ogrodów francuskich, angielskich zen, niektórych form ogrodów współczesnych (rozwiązanie sprawdzianu w zakresie podstawowym) 	<ul style="list-style-type: none"> • dobre rozumienie znaczenie ornamentów dekoracyjnych w różnych okresach i wybranych dziedzinach sztuki • dobra znajomość najbardziej charakterystycznych ornamentów w historii, określanie ich związku z okresem w sztuce, rodzajem sztuki, kręgiem kulturowym • dobra znajomość formy, opisywanie, wskazywanie ornamentów charakterystycznych dla wybranych okresów w sztuce • dobra znajomość znaczenia mody, formy strojów, fryzur w sztuce barokowej, rokokowej, klasycystycznej (empire) i współcześnie, określanie związków ze stylem panującym w sztuce • dokładne określanie znaczenia ogrodów w sztuce, dobra znajomość formy i kompozycji, czasu powstania ogrodów barokowych (francuskich), ogrodów angielskich, ogrodów zen i wybranych form ogrodów współczesnych, omawianie i porównywanie różnych form ogrodów • tworzenie ciekawych szkiców trafnie ilustrujących motywy dekoracyjne, stroje na tle charakterystycznych fragmentów ogrodów w różnych stylach jako forma ciekawej, szczegółowej mapy pamięci stworzonej w celu utrwalenia wiadomości o wybranych dziełach użytkowych w najbliższym otoczeniu człowieka • bardzo dobra znajomość ornamentów, strojów i fryzur barokowych, rokokowych, empire, współczesnych oraz ogrodów francuskich, angielskich, zen, niektórych form ogrodów współczesnych (rozwiązanie wszystkich zadań ze sprawdzianu)
---	---	--

Klasa VII

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
<p>1. W świecie kontrastów i podobieństw – powtórzenie i przypomnienie pojęć języka plastyki dotyczących kreski, barwy, plamy, faktury, kompozycji. / „Kolorowa dżungla”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość oznaczeń dotyczących bezpiecznego i celowego posługiwania się materiałami plastycznymi • znajomość elementów prawa autorskiego, głównie w zakresie korzystania z materiału ilustracyjnego znajdującego się m.in w internecie • znajomość i rozumienie podstawowych pojęć dotyczących barwy, plamy barwnej, faktury, kompozycji, wskazywanie ich na wybranym prostym przykładzie • rozumienie i znajomość podstawowych zasad kompozycji, wskazywanie niektórych zasad i rodzajów kompozycji w wybranych charakterystycznych przykładach dzieł • tworzenie prostej barwnej kompozycji na zadany temat, obrazującej własności barwy, różnice faktury, dążenie do uzyskania równowagi kompozycyjnej • posługiwanie się techniką akwareli i kolażu w tworzonych pracach plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość oznaczeń związanych z bezpiecznym posługiwaniem się materiałami plastycznymi jako środkami chemicznymi, umiejętność określania ograniczeń w stosowaniu niektórych materiałów na podstawie oznaczeń i ostrzeżeń na opakowaniach • znajomość elementów prawa autorskiego, głównie w zakresie korzystania z materiału ilustracyjnego znajdującego się m.in. w internecie oraz dotyczącego własności intelektualnej • umiejętność wskazywania barw o określonych własnościach, układów plam, zróżnicowanej faktury, rodzajów kompozycji, zasady równowagi w dziełach artystów i we własnej pracy plastycznej (samodzielne analizowanie) • rozumienie i znajomość podstawowych zasad kompozycji, ich znaczenia w dziełach malarskich, umiejętność omówienia ich na zróżnicowanych przykładach • tworzenie oryginalnej, złożonej kompozycji plastycznej obrazującej omawiane zagadnienia, ciekawie interpretującej temat, wykorzystującej różnorodne możliwości techniki akwareli i kolażu
<p>2. Ciekawie rozmieszczone trójwymiarowe przedmioty, bliskie i oddalone – powtórzenie o światłocieniu, przestrzeni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość, rozumienie i określanie podstawowych rodzajów i zasad perspektywy zbieżnej, powietrznej, malarskiej oraz rozumienie pojęcia waloru, cieniowania i modelunku światłocieniowego • wskazywanie perspektywy 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość zasad perspektywy zbieżnej, powietrznej i malarskiej, wskazywanie różnych rodzajów perspektywy oraz sposobów ukazywania przestrzenności przedmiotów i przestrzeni w kompozycjach malarskich artystów różnych epok • rozumienie i znajomość

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
<p>w obrazie</p> <p>i kompozycji. /</p> <p>„Jabłko. Jabłoń. Sad”. „Zwierzęta z sześcianów”</p>	<p>zbieżnej, powietrznej i malarskiej w wybranym, prostym przykładzie</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość i rozumienie podstawowych zasad kompozycji plastycznych • zastosowanie elementów perspektywy powietrznej, malarskiej i wybranego rodzaju kompozycji we własnej pracy plastycznej • tworzenie prostych kompozycji ukazujących przestrzeń świata – nawiązanie do perspektywy malarskiej i zbieżnej, stosowanie elementów światłocienia i cieniowania 	<p>podstawowych zasad kompozycji, ich znaczenia</p> <p>w dziełach malarskich, umiejętność omówienia ich na przykładach</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadome korzystanie z zasad perspektywy i światłocienia, uzyskiwanie równowagi w kompozycji oraz stosowanie różnych rodzajów kompozycji we własnych oryginalnych pracach plastycznych <p>świadome i celowe tworzenie oryginalnych kompozycji, w których będzie ukazywana przestrzeń, z wykorzystaniem poznanych wiadomości o perspektywie malarskiej, powietrznej i zbieżnej, światłocieniu i cieniowaniu</p>
<p>3. Wszyscy artyści rysują.</p> <p>O dziedzinach plastyki. Zabawa plastyczna – rozmowa między artystami różnych dziedzin sztuki:</p> <p>o wyższości...</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie różnic między naturą, kulturą i sztuką • orientacyjna znajomość podziału sztuk plastycznych na sztuki przedstawiające, nieprzedstawiające, wizualne • orientacyjne określanie znaczenia rysunku, szkicu, pomysłu w pracy artystów różnych dziedzin sztuki • orientacyjne określanie zakresu dziedzin sztuk plastycznych oraz ich cech charakterystycznych, niektórych stosowanych środków wyrazu artystycznego, technik, sposobu pracy, narzędzi artystycznych określonej dziedziny sztuki • prosty, krótki opis niektórych dzieł różnych dziedzin sztuki • uczestniczenie w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie różnic między naturą, kulturą, sztuką • bardzo dobra znajomość zakresu i podziału sztuk plastycznych na sztuki przedstawiające, nieprzedstawiające, wizualne • określanie różnorodnego znaczenia rysunku jako sposobu określania ogólnej koncepcji, szkicu pomysłu dzieła • precyzyjne określanie zakresu dziedzin sztuk plastycznych oraz ich zasadniczych, ważnych, specyficznych cech charakterystycznych oraz środków wyrazu stosowanych przez artystów określonej dziedziny sztuki, sposobu pracy i ważnych narzędzi kilku różniących się od siebie technik • ciekawe rozbudowane opisywanie dzieł plastycznych wykonanych w ramach poznanych dziedzin sztuki

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
	tworzenie prostego szkicu przedstawiającego artystę określonej dziedziny sztuki przy pracy	aktywne uczestniczenie w rozmowie, dyskusji o wartości, walorach określonych dziedzin plastyki; przedstawianie upodobań plastycznych, zainteresowań sztuką tworzenie oryginalnego, ciekawego, zaskakującego komiksowego rysunku ukazującego artystę określonej dziedziny sztuki przy pracy
4. Sposoby interpretacji świata w dziele sztuki – podobieństwo, wyraz, uproszczenie. Jak poka- zywać świat – prawdziwie, z uczuciem czy bez szczegółów? / „Pejzaże i pogoda”	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie realistycznego, ekspresyjnego, syntetycznego sposobu przedstawiania świata w dziełach sztuki, wskazywanie niektórych środków plastycznych stosowanych w celu uzyskania określonej interpretacji świata w dziele sztuki • dokonywanie prostych porównań omawianych sposobów interpretacji świata w dziełach sztuki • tworzenie prostych, zróżnicowanych kompozycji pejzażowych, różnymi technikami na zadany temat, w których będą widoczne różne sposoby interpretowania świata w dziełach sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie realistycznego, ekspresyjnego, syntetycznego sposobu przedstawiania świata w dziełach sztuki, wskazywanie znaczenia wielu, różnorodnych środków plastycznych stosowanych w celu uzyskania określonej interpretacji świata w dziele sztuki porównywanie omawianych sposobów interpretacji świata w dziełach sztuki – określanie stosowanych środków plastycznych, formy, nastroju, kompozycji dzieł • tworzenie ciekawych, oryginalnych, zróżnicowanych kompozycji pejzażowych, technikami dobranymi do sposobu interpretacji świata na zadany temat, w których będzie widoczne realistyczne, ekspresyjne, syntetyczne obrazowanie, świadome celowe stosowanie odpowiednich środków artystycznych i kompozycji do uzyskania realizmu, ekspresji i deformacji, syntezy formy
O interpretacji świata w dziełach sztuki		
5. Beztrosko, z pasją, z rozważą i w zadumie. /	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech, impresjonizmu jako kierunku 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie cech impresjonizmu jako kierunku w sztuce, rozpoznawanie w dziełach metody malowania, stosowanej jasnej kolorystyki uzależnionej od światła, kompozycji, kadrowania,

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
<p>„Widok przez promienie słońca”,</p> <p>„Kolorowe tancerki”,</p> <p>„Noc z tańczącymi gwiazdami”,</p> <p>„Krajobraz ze stożków, walców i kul”</p>	<p>w sztuce (metody malowania obrazów, kolorystyki, tematyki), początku sztuki nowoczesnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość związku impresjonizmu z odkryciami końca XIX wieku • tworzenie prostej kompozycji malarskiej, w której zastosowana jest kolorystyka i metoda malarska nawiązująca do obrazów impresjonistów • orientacyjna znajomość cech malarstwa, różnorodności postimpresjonizmu, wpływu na sztukę orientacyjne określanie cech, tendencji w rzeźbie końca XIX wieku na podstawie cech wybranych rzeźb Auguste’a Rodina • znajomość i prosty opis wybranego obrazu postimpresjonizmu tworzenie kompozycji barwnej inspirowanej twórczością postimpresjonistów na wybrany temat techniką pasteli olejnych lub suchych 	<p>tematyki z życia codziennego</p> <ul style="list-style-type: none"> • znajomość wagi, znaczenia impresjonizmu jako początku sztuki nowoczesnej znajomość wpływu odkryć z zakresu optyki i wynalezienia fotografii na rozwój i formę dzieł tego kierunku • tworzenie, oryginalnej kompozycji malarskiej, w której jest odpowiednio zastosowana impresjonistyczna metoda malowania obrazów, jasna kolorystyka kadrowanie kompozycji • dobra znajomość różnorodności, precyzyjne określanie cech malarstwa postimpresjonizmu, różnorodnego znaczenia, wpływu na sztukę początku XX wieku • określanie cech (forma, faktura, tematyka, kompozycja), tendencji w rzeźbie końca XIX wieku na podstawie cech rzeźb Auguste’a Rodina • dobra znajomość i opisywanie wybranych obrazów postimpresjonizmu, porównywanie różnorodności formy dzieł • tworzenie oryginalnej, ciekawie zakomponowanej kompozycji barwnej inspirowanej twórczością postimpresjonistów na wybrany temat techniką pasteli olejnych lub suchych, stosowanie przemysłanej kolorystyki, wykorzystywanie możliwości techniki

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
<p>6. Prawda i przesłanie, symbol i metafora. / „Dokąd porwano królową?”, „Lalki”, czyli dwa obrazy życia w dziele”, „Osoba jako symbol uczuć, zjawisk i żywiołów”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość pojęcia stylu epoki, stylu kraju i stylu artysty • orientacyjne określanie znaczenia, niektórych cech misji, przesłania twórczości artysty w okresie modernizmu na podstawie wybranych cech malarstwa, niektórych informacji na temat obrazów S. Wyspiańskiego, J. Malczewskiego, W. Wojtkiewicza <p>tworzenie prostej kompozycji barwnej pastelami suchymi, w której przedstawiony jest prosty symbol, prosty obraz w alegoryczny sposób ukazujący, emocje, ważne pojęcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość i precyzyjne określanie pojęcia stylu kraju i stylu artysty • określanie znaczenia, misji przesłania twórczości artysty w okresie modernizmu na podstawie cech malarstwa, sylwetek i wybranych obrazów S. Wyspiańskiego, J. Malczewskiego, W. Wojtkiewicza <p>tworzenie przemyślanej, oryginalnej kompozycji barwnej pastelami suchymi, w której wykorzystywane są różne, ciekawie zestawione symbole; obraz ma przesłanie, przekazywane są ważne treści, emocje za pomocą innych obrazów, którym można nadać symboliczny wymiar i można je różnorodnie zinterpretować</p>
<p>7. „Dziki kolor”, głębia przeżyć. Po co i dlaczego zmieniamy kolory, kształty, kompozycję? / „Drzewo i człowiek widziane przez fowistę i ekspresjonistę”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wrywkowe określanie cech fowizmu i ekspresjonizmu na podstawie orientacyjnej znajomości pojęć ekspresji, deformacji, syntezy formy • orientacyjne określanie znaczenia kolorystyki plam, faktury, znaczenia konturów, kompozycji w obrazach fowistów i ekspresjonistów • określanie wyrazu, nastroju dzieł fowistów i ekspresjonistów, dokonywanie prostych porównań <p>tworzenie dwóch prostych kompozycji nawiązujących do fowizmu i ekspresjonizmu w celu porównania i wydobywania cech kierunków</p>	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie cech fowizmu i ekspresjonizmu na podstawie dokładnej znajomości pojęć ekspresji, deformacji, syntezy formy i sposobów stosowania ich w obrazach tych kierunków • dokładne określanie znaczenia kolorystyki plam, faktury, znaczenia konturów, dynamicznej kompozycji • określanie wyrazu, nastroju, dzieł fowistów i ekspresjonistów na podstawie sposobu stosowania środków artystycznego wyrazu, formy dzieł i porównywania założeń tych kierunków • tworzenie dwóch oryginalnych kompozycji nawiązujących do fowizmu i ekspresjonizmu, posługiwanie się odpowiednimi środkami artystycznego wyrazu, w celu wydobywania

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		i uzmysłowienia cech obu kierunków i porównania formy i wymowy dzieł
<p>8. Nowe spojrzenie na przestrzeń i formę przedmiotów.</p> <p>Kolaż – ulubiona technika kubistów. Gdy plamy stają się tematem obrazów.</p> <p>/„Martwa natura</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech kubizmu na podstawie formy wybranego obrazu, wskazywanie uproszczeń kształtów • orientacyjna znajomość inspiracji prowadzących do powstania kubizmu • orientacyjna znajomość niektórych dzieł Pabla Picassa <p>orientacyjne określanie cech dwóch rodzajów abstrakcji, próby porównania</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie prostych kompozycji mało-wanej plakatówkami o uproszczonych, geometrycznych kształtach nawiązujących do kubizmu, wykorzystywanie kolażu w pracy <p>tworzenie prostych kompozycji abstrakcyjnych gorących lub zimnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość i określanie cech kubizmu, uproszczenia natury do form geometrycznych, analizowania przestrzeni • znajomość inspiracji, źródeł powstania kubizmu w twórczości Paula Cézanne’a, porównywanie jej ze zdobycami kubizmu • znajomość sylwetki Pabla Picassa, różnorodności i przemian jego twórczości, istotnych dzieł <p>precyzyjne określanie cech abstrakcji spontanicznej i geometrycznej, porównywanie cech, kolorystyki, dynamiki form</p> <ul style="list-style-type: none"> • znajomość abstrakcyjnych dzieł wybranych polskich artystów; określanie cech unizmu • tworzenie kompozycji oryginalnej kompozycji w duchu kubizmu, geometryzacja kształtów przedstawianych przedmiotów, obserwacja przedmiotów jednocześnie z kilku stron, sprawne posługiwanie techniką malarstwa plakatówkami <p>i świadome zastosowanie kolażu w kompozycji</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie dwóch różnych kompozycji abstrakcyjnych zimnej i gorącej, ciekawych pod względem plastycznych rozwiązań

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
<p>9. Niezwykłe proporcje i zestawienia przedmiotów.</p> <p>/ „Baśniowy, nierealny sen”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech surrealizmu • znajomość wybranego dzieła Salvadora Dali • tworzenie kompozycji surrealistycznych poprzez zaskakujące zestawienie i zmianę proporcji przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie cech surrealizmu, sposobu malowania, rodzaju perspektywy, faktury obrazów, zaskakującego zestawiania przedmiotów • dobra znajomość i interpretowanie wybranych dzieł Salvadora Dali <p>tworzenie oryginalnej zaskakującej kompozycji surrealistycznej</p>
<p>10. Piękno prostych form. / „Moja rzeźba kubistyczna”, „Moja rzeźba organiczna”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech rzeźby kubistycznej, organicznej, konstruktywizmu w rzeźbie, określanie formy i sposobu interpretowania natury lub odejścia od niej, dokonywanie prostych porównań • znajomość wybranej rzeźby Xawerego Dunikowskiego • tworzenie szkicu, prostego planu rzeźby <p>tworzenie prostej rzeźby nawiązującej do rzeźby kubistycznej lub organicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie cech rzeźby kubi- stycznej, stosowanych form, sposobu interpretowania i deformacji natury, związków z kubistycznym malarstwem • precyzyjne określanie kształtu, syntezy formy i sposobu jej osiągnięcia, interpretowania natury w rzeźbie organicznej • precyzyjne określanie założeń konstruktywizmu i wynikającej z nich formy rzeźby • porównywanie formy, cech rzeźb kubistycznych, organicznych, konstruktywistycznych • tworzenie przemyślanej rysunkowej koncepcji wstępnej rzeźby • znajomość sylwetki i cech charakterystycznych rzeźb Xawerego Dunikowskiego <p>tworzenie przemyślanej, oryginalnej przestrzennej kompozycji rzeźbiarskiej nawiązującej swoją formą do rzeźb kubistycznych lub organicznych</p>
<p>11. Przyczyny i formy przemian w architekturze I połowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech form budowli i niektórych przyczyn przemian w architekturze od końca XIX do połowy XX wieku • określanie niektórych związków 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie cech form budowli, czerpania z tradycji oraz przyczyn przemian w architekturze od końca XIX do połowy XX wieku związanych m.in. z rozwojem przemysłu, rozwojem miast,

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
XX wieku. Projekt stacji kosmicznej lotniska, centrum handlowego, szkoły przyszłości lub projekt willi wtopionej w krajobraz	<p>architektury z innymi dziedzinami sztuki, inspirowaniem się stylami w historii</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie pojęć funkcja, forma budowli • orientacyjna znajomość związku rozwoju miast z rozwojem architektury, • orientacyjne określanie pojęcia urbanistyka <p>orientacyjna znajomość niektórych cech budowli Antonio Gaudiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie prostego projektu współczesnej budowli o funkcji charakterystycznej dla współczesności lub wyobrażenia sobie przyszłej formy budowli • projektowanie willi, domu mieszkalnego wkomponowanego w otoczenie, krajobraz 	<p>przemianami cywilizacyjnymi, stosowaniem nowych materiałów</p> <ul style="list-style-type: none"> • określanie związków architektury z innymi dziedzinami sztuki, rzeźbą i malarstwem, inspirowaniem się stylami w historii • definiowanie pojęć funkcja, forma budowli, określanie związku funkcji i formy budowli, • dobra znajomość pojęcia urbanistyka i określanie jej związków z architekturą <p>znajomość i określanie cech stylu architektonicznego, funkcjonalizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • znajomość sylwetki i cech budowli Antonio Gaudiego ich specyficznego charakteru • tworzenie oryginalnego projektu współczesnej budowli o funkcji charakterystycznej dla współczesności lub wyobrażenia sobie przyszłej formy budowli, zauważanie związku formy i funkcji budowli • projektowanie willi, domu mieszkalnego o ciekawej, oryginalnej formie, wkomponowanego w otoczenie, krajobraz
Współczesny świat sztuki		
12. Szukamy sensu i głębokich treści sztuki współczesnej. / „Działanie, ruch, taniec i abstrakcja – wspólny obraz”, „Opakowanie owocowego jogurtu” lub	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość niektórych cech dzieł reprezentujących informel, neofigurację, tendencję zerową, op-art, pop-art, hiperrealizm, konceptualizm • orientacyjne określanie znaczenia, wymowy dzieł omawianych kierunków w sztuce XX wieku • znajomość wybranego dzieła Jacksona Pollocka, Francisa Bacona, Marka Rothko 	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobra znajomość, określanie wielu cech dzieł reprezentujących informel, neofigurację, tendencję zerową, op-art, pop-art, hiperrealizm, konceptualizm • określanie wieloznaczności, znaczenia, wymowy dzieł i omawianych kierunków sztuki XX wieku • znajomość sylwetek, specyfiki twórczości i wybranych dzieł Jacksona Pollocka, Francisa Bacona, Marka Rothko

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
„Moje pasje, zainteresowania, mój świat projekt asamblażu	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie kompozycji malarskiej techniką drippingu • projektowanie prostego opakowania nawiązującego do pop-artu projektowanie prostego asamblażu związanego z własnymi zainteresowaniami 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie ciekawej, bogatej kompozycji malarskiej techniką drippingu • projektowanie oryginalnego opakowania nawiązującego do pop-artu projektowanie ciekawego, złożonego asamblażu
<p>13. „Moje dzieło land art, mój <i>emballage</i>”</p> <p>lub</p> <p>„Pozdrowienia z ... – moje dzieło sztuki publicznej”,</p> <p>„Obraz z liter i słów”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość i wrywkowe określanie cech różnych współczesnych dzieł – (asamblaż) • znajomość wybranego dzieła Władysława Hasiora • tworzenie <i>emballage</i> nawiązującego do dzieł Christo • znajomość dzieł Romana Opałki • tworzenie barwnego projektu dzieła land artu z elementami kolażu • tworzenie projektu dzieła sztuki publicznej z wykorzystaniem kolażu tworzenie obrazu, w którym wykorzystany jest rytm znaków, liter, słów 	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobra znajomość i określanie różnorodnych cech różnych rodzajów dzieł współczesnych – (asamblaż) • znajomość wybranych dzieł, specyfiki twórczości i wymowy dzieł Władysława Hasiora • tworzenie pomysłowych, zaskakujących <i>emballage</i> nawiązujących do twórczości Christo • znajomość wybranego dzieła, specyfiki twórczości i wymowy dzieł Romana Opałki • tworzenie barwnego, ciekawego projektu dzieła land artu z elementami kolażu • tworzenie oryginalnego barwnego projektu sztuki publicznej z wykorzystaniem przemysłanego kolażu • tworzenie oryginalnej kompozycji, w której w przemyślany i zaskakujący sposób wykorzystany jest rym znaków, liter, słów
14. Projekt asamblażu lub instalacji – przeciw przemocy i wykluczeniu	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość pojęcia awangardy i próby porównywania charakteru sztuki awangardowej i sztuki współczesnej o tradycyjnej formie • próba określania w rozmowie i dyskusji walorów dzieł o tradycyjnej i awangardowej formie • tworzenie projektu asamblażu 	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobra znajomość pojęcia awangardy w sztuce i dokonywanie różnorodnych porównań charakteru i formy sztuki awangardowej i sztuki współczesnej o tradycyjnej formie • określanie w rozmowie i zajmowanie stanowiska w dyskusji na temat przesłania walorów, znaczenia dzieł o tradycyjnej i awangardowej formie • tworzenie projektu

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
	<p>lub instalacji przeciw przemocy i wykluczeniu, próba łączenia,</p> <p>rozmieszczania przedmiotów i form w przestrzeni w celu przekazania treści</p>	<p>oryginalnego asamblażu lub instalacji przeciw przemocy i wykluczeniu, odpowiednie, zaskakujące łączenie przedmiotów, rozmieszczanie form w przestrzeni</p> <p>w celu przedstawienia treści społecznych, zaplanowanie ewentualnej realizacji projektu w warunkach szkolnych</p>
<p>15. Happening i performance, akcja plastyczna, environment – czyli jesteśmy w środku dzieła sztuki. / „Ochrona ginących gatunków”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie niektórych cech, specyfiki działań plastycznych trwających w czasie • orientacyjne określanie i próby porównywania dzieł land artu i sztuki publicznej • porównywanie niektórych cech dwóch wybranych działań • tworzenie planu, prostego scenariusza happeningu, performance’u, <i>environmentu</i> o tematyce ekologicznej związanej z ratowaniem ginących gatunków zwierząt <p>przeprowadzenie krótkiego działania plastycznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dokładna znajomość i określanie cech, specyfiki działań plastycznych trwających w czasie • dokładne określanie cech, sposobu realizacji, specyfiki, miejsc umieszczania dzieł land artu i sztuki publicznej • porównywanie cech kilku działań plastycznych przebiegających w określonym czasie, podporządkowania ich zasadom kompozycji plastycznej, wykorzystywania światła, dźwięku, zmienności działania • tworzenie przemyślanego planu, ciekawego scenariusza happeningu, performance’u z elementami <i>body art</i>, <i>environmentu</i> o tematyce ekologicznej związanej z ratowaniem ginących gatunków zwierząt <p>przeprowadzenie krótkiego, ciekawego, zaskakującego działania plastycznego</p>
<p>16. Tworzymy zaskakujące obiekty sztuki, czyli o pięknie starego przedmiotu połączonego z obrazem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość niektórych dzieł artystów polskich 2. poł. XX wieku • określanie niektórych cech twórczości Jerzego Nowosielskiego, Tadeusza Kantora, Adama Myjaka, Magdaleny Abakanowicz, Leona Tarasewicza • tworzenie obiektu sztuki z 	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobra znajomość różnych charakterystycznych dzieł artystów polskich 2. poł. XX wieku • określanie wielu cech, różnorodności, specyfiki twórczości Jerzego Nowosielskiego, Tadeusza Kantora, Adama Myjaka,

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
	połączenia przedmiotu i obrazu	Magdaleny Abakanowicz, Leona Tarasewicza • tworzenie oryginalnego obiektu sztuki z połączenia przedmiotu i obrazu o ciekawej kompozycji, formie i przekazie
17. Wycieczka. Rysujemy z natury. Co jest ważniejsze – obserwacja rzeczywistości, interpretowanie świata po swojemu czy też inspirowanie się naturą?	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie różnic między sposobem nawiązywania i odchodzenia od przedstawiania rzeczywistości • szkicowanie, komponowanie pracy tworzenie uproszczonej kompozycji barwnej wynikającej z wiernego obserwowania rzeczywistości lub wybranego sposobu nawiązania do niej	<ul style="list-style-type: none"> • określanie znaczenia natury w twórczości artystów i omawianie różnic między sposobem nawiązywania i odchodzenia od przedstawiania rzeczywistości • szkicowanie, komponowanie, tworzenie zamysłu pracy tworzenie ciekawej, przemyślanej kompozycji barwnej będącej wynikiem wiernego obserwowania rzeczywistości lub wybranego sposobu nawiązywania do niej
Media w sztuce, sztuka w mediach		
18. O historii fotografii i jej rodzajach. Przekaz idei i myśli w fotografii – oryginalne zdjęcie kreacyjne. Światło w fotografii. / „Możliwe i niemożliwe” (fotomontaż)	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie specyfiki fotografii jako dziedziny sztuki • orientacyjne określanie rodzajów fotografii • rozpoznawanie i orientacyjne określanie rodzajów kompozycji oraz środków wyrazu w fotografii • komponowanie prostej fotografii kreacyjnej, próba przekazania zamierzonej treści tworzenie prostego fotomontażu z niewielkiej ilości elementów	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie specyfiki fotografii jako dziedziny sztuki, jej historii i związków z malarstwem • określanie zakresu, formy i tematyki fotografii dokumentalnej, kreacyjnej reklamowej • rozpoznawanie i dokładne określanie rodzajów kompozycji i znaczenia światła, faktury oraz innych środków wyrazu w fotografii • tworzenie oryginalnej kompozycji kreacyjnej zestawionej z nietypowych materiałów i przekazującej zamierzone treści tworzenie oryginalnego wieloelementowego fotomontażu

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
<p>19. Nastrój przedstawienia – postać teatralna, dekoracje, rekwizyty i światło na scenie. / „Opuszczona i podniesiona kurtyna” (projekt kurtyny teatralnej)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość specyfiki teatru, elementów z historii teatru europejskiego • orientacyjne określanie niektórych, wybranych elementów wpływających na kształt przedstawienia i jego oprawę plastyczną • orientacyjne określanie znaczenia kurtyny teatralnej i wykorzystywanie wiedzy podczas wykonywania prostej kurtyny teatralnej <p>prosty opis wyglądu sceny, aktorów,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie specyfiki teatru, istotnych elementów z historii teatru europejskiego • dokładne określanie istotnych elementów wpływających na kształt przedstawienia i jego oprawę plastyczną • określanie rzeczywistego, umownego i symbolicznego znaczenia kurtyny teatralnej i wykorzystywanie wiedzy podczas wykonania oryginalnej kompozycji przedstawiającej opuszczoną lub podniesioną kurtynę ściśle związaną ze
	<p>światła na scenie, kurtyn teatralnych na podstawie fotografii teatralnych i zdjęć kurtyn</p>	<p>specyfiką teatru i przedstawienia szczegółowe opisywanie wyglądu sceny, dekoracji, aktorów, światła na scenie, kurtyn teatralnych na podstawie zdjęć teatralnych i fotografii kurtyn</p>
<p>20. Nastrój i światło w teatrze. Postać teatralna – kostium, maska, kukielka, marionetka. Rekwizyty zmieniające bieg wydarzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość różnych rodzajów teatru, określanie wybranych różnic i podobieństw między nimi • orientacyjna znajomość symbolicznego znaczenia postaci, rekwizytów i scenografii w wybranym rodzaju przedstawienia teatralnego • orientacyjna znajomość i określanie zadań twórców w zakresie oprawy plastycznej przedstawienia teatralnego • orientacyjne określenie cech teatru plastycznego • prosty opis znaczenia światła i obrazu w teatrze plastycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość różnych rodzajów teatru, określanie istotnych różnic i podobieństw między nimi • dobra znajomość symbolicznego znaczenia postaci, rekwizytów i scenografii w różnych rodzajach przedstawień teatralnych • dobra znajomość i określanie zadań twórców przedstawienia teatralnego w zakresie oprawy plastycznej przedstawienia • dokładne określanie cech teatru plastycznego • wnikliwe opisywanie znaczenia światła i obrazu oraz podporządkowania ich zasadom kompozycji w teatrze plastycznym • tworzenie wybraną techniką

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
	tworzenie wybraną techniką prostej kompozycji przedstawiającej scenę teatralną, scenografię, postaci i światła na scenie	oryginalnej kompozycji przedstawiającej scenę teatralną, scenografię, postaci i światła na scenie
<p>21. Szkolny happening, akcja plastyczna lub performance</p> <p>o treściach ekologicznych. / „Życie w krajobrazie z odpadów – miasto, rośliny, zwierzęta”</p> <p>lub „Ochrona ginących gatunków”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość cech teatru plastycznego, happeningu i performance’u oraz zauważanie niektórych różnic między nimi a tradycyjnymi przedstawieniami w teatrze dramatycznym • orientacyjne określanie znaczenia czasu i przestrzeni, nielogiczności przebiegu zdarzeń w działaniach parateatralnych • tworzenie prostego pomysłu przebiegu i elementów akcji plastycznej lub performance’u o charakterze ekologicznym • wykonywanie na twarzy lub odkrytych częściach ciała prostego makijażu nawiązującego do działania ekologicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość cech teatru plastycznego, happeningu i performance’u oraz zauważanie istotnych różnic między nimi a tradycyjnymi przedstawieniami w teatrze dramatycznym (udział widzów i przypadkowych przechodniów, działania twórców na własnym ciele, oddzielenie widzów od sceny) • dokładne określanie znaczenia czasu i przestrzeni, nielogiczności przebiegu zdarzeń w działaniach parateatralnych • tworzenie oryginalnej przemyślanej akcji plastycznej lub performance’u o charakterze ekologicznym, tworzenie rekwizytów i scenariusza przebiegu wydarzenia • wykonywanie na twarzy i odkrytych częściach ciała oryginalnego makijażu związanego z działaniem ekologicznym
<p>22. Film – twórcy i środki wyrazu. / „Daleko i blisko – różne plany filmowe.</p> <p>Znaczenie otoczenia, znaczenie postaci” (szkie)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie specyfiki i złożonego charakteru dzieła filmowego • rozpoznawanie wybranych twórców dzieła filmowego i orientacyjne określanie znaczenia ich pracy w tworzeniu filmu • orientacyjne określanie środków wyrazu artystycznego związanych z dziełem filmowym 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie specyfiki, złożonego charakteru dzieła filmowego, elementów historii kina związanych z przejściem od kina niemego do dźwiękowego • rozpoznawanie istotnych twórców dzieła filmowego i określanie znaczenia ich pracy w tworzeniu filmu • określanie ważnych, charakterystycznych

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
	orientacyjna znajomość znaczenia ruchu kamery dla tworzonych planu filmowego i tworzenia kompozycji ilustrującej dwa różne plany filmowe	nych środków wyrazu artystycznego związanych z dziełem filmowym • dobra znajomość znaczenia ruchu kamery dla tworzonych planu filmowego i tworzenia oryginalnej kompozycji ilustrującej dwa różne plany filmowe
23. Rodzaje filmu, film animowany. Wymyślamy postacie i uczymy je poruszania się w wymyślonym świecie	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość różnych rodzajów planu filmowego i tworzenie prostej kompozycji barwnej ilustrującej dwa różne plany filmowe • orientacyjna znajomość specyfiki i złożoności dzieła filmowego • orientacyjna znajomość i określanie różnych rodzajów filmów i dokonywanie prostych porównań ich specyfiki • orientacyjne rozpoznawanie specyfiki tworzenia filmu animowanego, pojęcia: animacja, animacja poklatkowa • tworzenie prostej postaci oraz tła (scenografii) do rysunkowego filmu animowanego tworzenie zdjęć do animacji poklatkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość specyfiki i złożoności dzieła filmowego • dobra znajomość i określanie różnych rodzajów filmów oraz porównywanie ich charakterystycznych cech i specyfiki • dobra znajomość specyfiki tworzenia filmu animowanego, pojęcia: animacja, animacja poklatkowa • tworzenie oryginalnej postaci rysunkowej do filmu animowanego oraz ciekawego tła, świata, scenografii, w której się ona pojawi • tworzenie zdjęć i zmontowanie prostej animacji poklatkowej

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
<p>24. Komputer jako narzędzie artystyczne. Grafika komputerowa. Multimedialna prezentacja o regionie. / „Abstrakcja” (grafika komputerowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie specyfiki prezentacji i sztuki multimedialnej, grafiki komputerowej • orientacyjne określanie specyfiki, cech prezentacji interaktywnych • orientacyjne określanie sposobu odbioru interaktywnych instalacji multimedialnych • orientacyjna znajomość sposobu tworzenia i zastosowania grafiki komputerowej • orientacyjne określanie różnic między grafiką rastrową a wektorową • orientacyjne określanie wyglądu i wykorzystywania dzieł grafiki 2D i 3D • tworzenie podczas pracy zespołowej uproszczonej, bardzo krótkiej prezentacji multimedialnej o najbliższej okolicy, zabytkach, tradycjach, wykorzystywanie jednego lub dwóch wybranych elementów składowych prezentacji • tworzenie podczas pracy zespołowej uproszczonej, bardzo krótkiej prezentacji multimedialnej • wykonywanie uproszczonej grafiki komputerowej za pomocą dostępnego programu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładna znajomość specyfiki prezentacji i sztuki multimedialnej, określanie elementów składowych • dokładne określanie specyfiki, cech prezentacji interaktywnych • określanie sposobu odbioru instalacji multimedialnych, zauważanie różnic w stosunku do odbioru tradycyjnych dzieł sztuki • dobra znajomość sposobu tworzenia i zastosowania grafiki komputerowej • dobra znajomość i dokładne określanie różnic, zastosowania grafiki rastrowej i wektorowej <p>dobra znajomość, określanie wyglądu i sposobów wykorzystywania dzieł grafiki 2D i 3D, określanie związków grafiki z innymi dziedzinami sztuki</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie dłuższej, przemyślanej prezentacji multimedialnej o najbliższej okolicy, zabytkach i tradycjach, praca zespołowa z wykorzystywaniem wszystkich elementów składowych w prezentacji (obrazy np. fotograficzne, tekst, muzyka) • tworzenie dłuższej, przemyślanej prezentacji multimedialnej o najbliższej okolicy, zabytkach i tradycjach, praca zespołowa z wykorzystywaniem wszystkich elementów składowych w prezentacji (obrazy np. fotograficzne, tekst, muzyka) • wykonywanie ciekawej pod względem formy plastycznej, złożonej grafiki komputerowej za pomocą dostępnego programu

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Sztuka i rynek		
<p>25. Grafika użytkowa, plakat. Projekt słupa ogłoszeniowego albo tablicy</p> <p>z plakatem zapraszającym na film lub koncert</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech, form i zastosowania grafiki użytkowej w życiu codziennym • orientacyjne określanie znaczenia znaku plastycznego i liternictwa w różnych formach grafiki użytkowej • orientacyjne określanie znaczenia typografii w grafice użytkowej • orientacyjne określanie podobieństw i różnic między tradycyjną grafiką artystyczną a grafiką użytkową • tworzenie prostego słupa ogłoszeniowego albo tablicy z ubogim w formie graficznej plakatem dotyczącym koncertu lub filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie cech, form i zastosowania grafiki użytkowej w życiu codziennym • znajomość i określanie znaczenia znaku plastycznego i liternictwa w różnych formach grafiki użytkowej • określanie znaczenia typografii w grafice użytkowej • określanie wielu istotnych różnic i podobieństw między tradycyjną grafiką artystyczną a grafiką użytkową • tworzenie oryginalnego słupa ogłoszeniowego lub tablicy z ciekawym plakatem dotyczącym koncertu lub filmu; użycie nietypowej formy graficznej i odpowiednie połączenie znaku plastycznego i tekstu
<p>26. Rynek sztuki. Prawo autorskie. Katalog wystawy, zaproszenie na wernisaż i informacja prasowa o wystawie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie znaczenia dzieł sztuki, dóbr kultury i ich wartości • orientacyjne określanie znaczenia prawa autorskiego • orientacyjne określanie prawa własności utworów tworzonych przez wielu twórców • orientacyjne określanie sposobów naruszania prawa autorskiego <p>tworzenie prostego zaproszenia, informacji prasowej i katalogu promującego wystawę znanego artysty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie znaczenia dzieł sztuki, dóbr kultury i ich wartości dla społeczeństwa, galerii, domów aukcyjnych, kolekcjonerów • określanie znaczenia prawa autorskiego oraz warunków publikowania utworów • określanie prawa własności utworów tworzonych przez wielu twórców • określanie różnych sposobów naruszania prawa autorskiego <p>tworzenie ciekawego, oryginalnego zaproszenia, informacji prasowej, katalogu promującego wystawę znanego artysty</p>

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Estetyka i funkcjonalność otoczenia		
<p>27. Architektura współczesna. Ukryć czy pokazać funkcję? Porównanie architektury i rzeźby. „Budowla jak abstrakcyjna rzeźba”, „Budowla jak ażurowa forma przestrzenna i rusztowanie”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie znaczenia wyobraźni, materiałów, znaczenia komputera w projektowaniu budowli i pracy architekta określanie wybranych form i prostych cech kompozycji współczesnych budowli na przykładzie znanej budowli dokonywanie prostych porównań rzeźb współczesnych i budowli architektonicznych pod względem różnic nie użytkowego i użytkowego charakteru dzieł, formy oraz funkcji, funkcjonalności budowli; operowanie częścią poznanych pojęć podczas porównań uczestniczenie w dyskusji o zbieżności zewnętrznej formy rzeźby i architektury <p>tworzenie uproszczonego, schematycznego projektu i / lub modelu bryły współczesnej budowli nawiązującej do zwartej bryły rzeźbiarskiej albo ażurowej formy przestrzennej</p>	<ul style="list-style-type: none"> określanie różnorodnego znaczenia wyobraźni, możliwości wykorzystania nowoczesnych materiałów, projektowania komputerowego w projektowaniu współczesnych budowli określanie różnorodności i bogactwa form architektury współczesnej znajomość i ciekawe, precyzyjne opisywanie kompozycji oraz proporcji, kontrastów kierunków i form brył i kompleksów architektonicznych znanych współczesnych obiektów architektonicznych porównywanie różnorodnych cech współczesnych budowli architektonicznych i współczesnych rzeźb abstrakcyjnych pod względem różnic użytkowego i nie użytkowego charakteru dzieł, formy, konstrukcji, cech kompozycji, proporcji, funkcji, funkcjonalności budowli; swobodne operowanie poznаныmi pojęciami podczas dokonywania porównań aktywne uczestniczenie w dyskusji o zbieżności zewnętrznej formy rzeźby i architektury, znajdowanie ciekawych przykładów, wskazywanie związków i określanie ich przyczyn tworzenie ciekawego projektu i / lub modelu bryły współczesnej budowli nawiązującej do zwartej bryły rzeźbiarskiej albo ażurowej formy przestrzennej

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
<p>28. Wnętrze. Jak mieszkało dawniej, jak mieszkamy dziś</p> <p>– co się zmienia? Dlaczego igloo nie powstało na równiku? (dyskusja). /</p> <p>Projekt wymarzonego pokoju – ja</p> <p>i moje zainteresowania. Pokój,</p> <p>w którym spotyka się cała rodzina. Taras, balkon, ogród – miejsce odpoczynku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie znaczenia estetyki otoczenia, w tym estetyki wnętrz, przestrzeni i mieszkania, wypoczynku i rekreacji jako najbliższej przestrzeni życia człowieka • rozumienie znaczenia niektórych czynników determinujących formę mieszkań (czynniki cywilizacyjne, klimatyczne); próba wskazywania ich w rozmowie i dyskusji • rozumienie w podstawowym zakresie znaczenia funkcji, funkcjonalności, ergonomicznego charakteru pomieszczeń, przestrzeni, mebli, sprzętów dla zaspokajania potrzeb użytkowników, próba wydzielenia stref we wnętrzu • orientacyjne określanie znaczenia i wykorzystywanie niektórych środków plastycznych w projektowaniu wnętrza • rozumienie znaczenia ekologii we współczesnym wzornictwie przemysłowym związanym z wystrojem wnętrz • tworzenie uproszczonego projektu 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie i rozumienie znaczenia estetyki w życiu codziennym, w tym estetyki wnętrz, przestrzeni i mieszkania, wypoczynku i rekreacji jako najbliższej przestrzeni życia człowieka • rozumienie wpływu wielu różnorodnych czynników determinujących formę mieszkań (czynniki cywilizacyjne, klimatyczne, społeczne); wskazywanie ciekawych przykładów w rozmowie i dyskusji • rozumienie różnorodnego znaczenia funkcji, funkcjonalności, ergonomicznego charakteru pomieszczeń, przestrzeni, mebli, sprzętów dla zaspokajania potrzeb użytkowników, wydzielenie stref i traktów komunikacyjnych we wnętrzu • określanie istotnego znaczenia i wykorzystywanie różnych środków plastycznych dla uzyskania harmonijnej formy wnętrza • rozumienie zasadniczego znaczenia ekologii we współczesnym wzornictwie przemysłowym związanym z wystrojem wnętrza • tworzenie ciekawego, przemyślanego projektu pokoju, przestrzeni przeznaczonej do odpoczynku (balkon, taras, ogród), konsekwentne zastosowanie zasad funkcjonalizmu <p>i zasad dotyczących kompozycji, kolorystyki, stylistyki</p>

Temat lekcji /temat pracy plastycznej	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
	pokoju, przestrzeni przeznaczonej do odpoczynku (balkon, taras, ogród), próba zastosowania zasad funkcjonalizmu i wybranych zasad dotyczących kompozycji, kolorystyki, stylistyki	
Quiz, pytania, gra planszowa lub kolorowe prezentacje	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie uproszczonej pod względem graficznym planszy do gry tworzenie prostej prezentacji ilustrującej wybrane pojęcie	<p>w znanych dziełach o zróżnicowanej formie i charakterze</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie ciekawej pod względem graficznym planszy do gry tworzenie prostych prezentacji, bardzo trafnie ilustrujących pojęcia
30. Powtórzenie wiadomości: dziedziny sztuki, rodzaje tradycyjnych i współczesnych dzieł, tematy w plastyce, instytucje kultury.	<ul style="list-style-type: none"> • ogólna znajomość powtarzanych zagadnień dotyczących tradycyjnych dziedzin sztuki, tematów dzieł plastycznych oraz nowych dzieł sztuki, instytucji kultury • pobieżne powtarzanie i zauważanie zagadnień w wybranych dziełach i materiale ilustracyjnym • tworzenie uproszczonej pod względem graficznym planszy do gry 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość powtarzanych zagadnień dotyczących tradycyjnych dziedzin sztuki, tematów dzieł plastycznych oraz nowych dzieł sztuki, instytucji kultury • pełne, dokładne utrwalenie zagadnień powtórzeniowych i zauważanie cech poznanych dziedzin sztuki, tematów dzieł, nowych dzieł, instytucji kultury
Quiz, pytania lub gra planszowa lub kolorowe prezentacje	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie prostej prezentacji w orientacyjny sposób ilustrującej wybrane pojęcie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie ciekawej pod względem graficznym planszy do gry tworzenie prezentacji trafnie ilustrującej wybrane pojęcie

